

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradl Közölny. Inreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1—1938. Trib. Arad.

ARAD, ANUL 54. No. 148

1939. július 5. szerda.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GÉZA

A ma és holnap

gyermeke, a holnapután ígérete, az élet derűje, napsugara állott a csikszeredai XII. katolikus naggyűlés középpontjában. Róluk, az emberetés jövőjéről beszélték három napon keresztül, a jó kertész nemes elmélyedésével, a gyermeknek kijáró igaz szeretet valóban emberi megnyilatkozásával.

Es volt ebben valami megható, valami napsugarasan szép, hogy megint egyszer meggyújtották a holnapba pillantó szemek előtt a világító fényt és kiemelték a mindennaposág, megsokszorozottság és mellőzöttség homályából a nagy parancsot, hogy gondoskodnunk kell a holnap nemzedékéről. A tűznek nem szabad kialudnia, az emberi fajnak nem szabad megtorpannia, amikor a szikra továbbadásáról van szó.

Mert szikra, különös tűzek melegítő lángra lobbantható szikráját hordozzuk valamennyien magunkban. Kicsik és nagyok, nehezebben, vagy könnyebben élők, letéteményesei vagyunk annak, hogy emberré lett valahol a történelem ködös hajnalán a közös ősz és az első, minden előzőtől eltérő felismeréssel utnak indította a szellemi és testi átváltozás különös folyamatát. Ott, a vértetetlen testtel millió életveszélyen átláboló Közös Ismeretlen körül történt valami különös, izgalmas és évezredekre szóló jelentőségű esemény, emek örökét visszük, hordozzuk és nemzedékéről-nemzedékre továbbítjuk ismétlődések végtelen láncolatának egyhangúságában, végeredményében azonban kétségtelenül kikerülhetetlen törvényszerűséggel bekövetkező célok felé.

Levetettük a szörruhát, az állatbőröket, kivetkőztünk egész állati, majd félállati környezetünk-ből, kiléptünk az őserdőből, hogy biztonságot táborozzunk fénykörébe húzódjunk, hogy megteremtjük az otthonot, hogy állandó szövettel világítsunk, gázzal izzítsuk el a homályt és azután belépünk a villanylámpa ragyogó fénykörébe. Testben, szellemiekben, lélekben, egész mivoltunkban megváltoztunk, úgy hullott le rólunk a múltból hozott ezernyi nehézség, mintha biztos kalapácsütések munkálkodnának azon, hogy meg szabadítsanak valami külső huroktól...

Mindez semmiért? Természetij erők pusztá játékszerai lennének? Hihető ez akkor, amikor a fejlődés tovább folytatódik, szemünk láttára teljesedik ki a haladás? Lehetnek keserű tapasztalatok, elfogódott időszakok, kétségbeesett emberek, akiknél urra lehet a semmi mélybeörvénvő ürességének szédítő ereje, de nézzünk a gyermekekre, az élet drága, féltett palántáira és éreznünk kell, tudnunk kell, hogy több a mi létünk, mint a mindennapi élet önmagába visszatérő és semmit határoló görbe vonala.

Igen, a gyermek. Az élet legnagyobb misztériumából sarjult folytatása önmagunknak. Utunk mentén a nagyszerű jelzőkészülék, az élő utmutató, amelynek környezettel ismerkedő, kérdésekkel birkozó, ezer kérdéssel ostromló nyíló öntudata egyenesen a holnap felé mutat biztatóan, felbátorító határozottsággal. És váltó is a gyermek a sápadók között, amiket az életünk pályatestjére iktat a természet. Váltó a gyermeknemzedék, mert új távlatokra állítja át muló napjaink minden évvel lassabban haladó, fáradó vonatát.

A gyermek az értelem, a cél vállalása. Azt jelenti, hogy nincs megállás és nincs semmibe-hullás, készülőhet ellenünk és mindannyiunk ellen az acsarkodó vad erők minden összeesküvésének kibrobbanása, továbbjutunk minden akadályon, hiszen azokban, akiknek szöke, vagy barna fejcskéje még fel nem mérte a dzsungel veszedelmeit, ezek az új emberek épp úgy magunkban hordozzák a perzselő szikrát, aminek legnagyobb ereje a továbbadásra való ösztönzésben mutatkozik meg, mint mi, magunk.

Nincs olyan veszéllyel való kísértése az életnek, ami arra készíthetné az embert, hogy foly-

Angol-francia-lengyel jegyzéket intéznek a danzigi szenátushoz

A varsói angol nagykövet is résztvett az angol külügyi bizottság ülésén

A semleges államok összehozásának szükségességét hangoztatja Németország

Londonból jelentik: Az angol külügyi bizottság kedden délután nagyfőntosságu ülést tartott, amelyen elsősorban a danzigi kérdés, azután az angol-francia-szovjet egyezmény, az angol-lengyel katonai egyezmény és végül a tiencsini kérdés került napirendre. Razinsky londoni lengyel követ beható tárgyalásokat folytatott a Lengyelországnak szállítandó fegyver, hadianyag és egyéb nyersanyagok szállítása ügyében. Razinsky az információk kézhezvétele után repülőgépre ült és Varsóba utazott, hogy jelentést tegyen kormányának. A londoni lengyel követ néhány nap múlva tér vissza állomáshelyére.

Norton, varsói angol ügyvivő tárgyalásokat folytatott a lengyel kormánnyal és abban állapodtak meg, hogy a lengyel kormány az angol és francia kormányokkal karöltve újabb jegyzéket intéz a danzigi szenátus elnökéhez, amelyben rámutat arra, hogy az utóbbi napok eseményei milyen káros hatásuk és nyílt állástoglalásra szólítják fel a szenátus elnökét. Az érdekeltektől a választól teszik függővé további lépésüket. A Sunday Times viszont arról értesült, hogy a berlini angol követ ugyancsak határozott hangon jegyzéket visz magával a német fővárosba és azt személyesen nyújtja majd át a külügyi hivatalnál.

Nyilatkozik a danzigi főbiztos

London. (Rador.) Sir Howard Kennard, Anglia lengyelországi nagykövete is résztvett az angol külügyi bizottság keddi ülésén, amelyen a danzigi kérdést, valamint a moszkvai tárgyalások állását vitatták meg. Délután fél 6 órakor Kennard kihallgatáson volt VI. György királynál.

Varsó. (Rador.) A Kurjer Polski jelentése szerint Chodacki danzigi lengyel megbízott utasítást kapott a lengyel kormánytól, hogy érdeklődjék meg a danzigi erődítési munkálatok célját és közölje a szabadváros szenátusával, hogy ezek Danzig városi szabályzatainak előírásaival ellentétben állanak.

London, Burghardt a Népszövetség danzigi főbiztosa nyilatkozott a Reuter ügynökség munkatársának és többek között a következőket mondta:

— A béke fenntarthatósága érdekében minden erőfeszítéssel meg kell kísérelni az ellentétek eloszlatását. A való helyzetnek még nem felelő sajtóközlemények azonban a legnagyobb veszélyt rejtik magukban, mert megmérgezik azt a légkört, amely alkalmas az egyensúly fenntartására. Danzig külső képe teljesen nyugodt és a legkülönbözőbb híresztelésekre az szolgáltatott okot, hogy elterjedt annak a híre, hogy lengyel szabadcsapatokat szerelnek fel, amelyek Danzig elfoglalására készülődnek.

Danzigból jelentik: A danzigi önkéntes hadseregnek a felállítás és felfegyverzése lázas gyorsasággal folyik. Miután a Danzigban lévő lakotnyák és iskolaépületek elégtelennek bizonyultak, az önkéntes hadsereg számára igénybevették az összes közigazgatási, kereskedelmi és ipari hivatalokat. A kilakoltatott hivatalokat szállodákba helyezték át.

tatásról ne gondoskodják. Nincs fenyegetés, ami hatalmasabb lenne az életösztönnél, mely a gyermek után vágyik. Asszonyban, férfiban egyaránt. Minden anya és minden apa hiszi, reméli, sőt szinte tudja is, hogy az ő gyermeke jobb és szebb, biztonságosabb és emberhez méltóbb környezetben, testvéribb közösségben válik majd gyermekből emberré és ez a hit a legszebb utra való, amivel a holnap vándorait utjukra engedhetik azok, akik szeretik.

Ne mondja senki, hogy ez csak ábránd, hogy ez csak pusztá álomkép. A természet leghatalmasabb ösztönei működnek itt és ha a dzsungel ka-romtalan, agyarnélküli, az állatvilág fegyverei

Danzig lakossága között egyre jobban nő a nyugtalanság, mert a katonai akció hamaros be-következésére számítanak.

A kedden reggel megjelenő angol lapok a danzigi helyzet enyhüléséről számolnak be. Ezt főleg azzal magyarázzák, hogy az angol kormány olyan diplomáciai lépéseket hajtott végre, amelyekből nyilvánvaló, hogy a demokráta hatalmak beváltják kötelezettségeiket. A Times című angol lap üdvösnek tartaná, ha az angol kormány nyilvánosságra hozná az angol haderő felkészültségének adatait.

Varsó. (Rador.) A Patt ügynökség jelenti: A danzigi helyzettel kapcsolatban a lengyel lapok egyöntetűen megállapítják, hogy

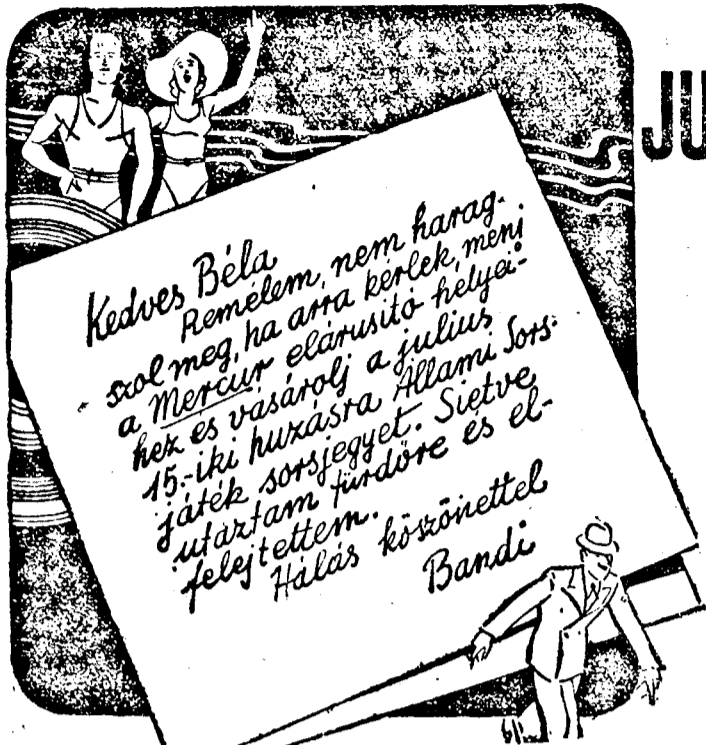
a nyugati hatalmak és Lengyelország elhatározott magatartása következtében tiszta képet nyertek a nemzeti szociálista vezetők.

Megállapítható az is, hogy azok a német erőfeszítések, amelyek arra irányultak, hogy a lengyelek és szövetségeseik idegeit próbára tegyék, nem jártak eredménnyel. Hitler kancellár azt hitte, hogy békés uton ugyanolyan eredményeket érhet el, mint a szudéta-földön, de ez a taktika Danziggal szemben sikertelen volt és megtört a béke és biztonsági front szilárdságán.

Páris. (Rador.) A keddi francia lapok bizonyos optimizmust tanúsítanak a danzigi helyzettel kapcsolatban. A Jour szerint a nemzeti szociálista vezetők tévováznak, ami valószínűleg azzal magyarázható, hogy Lengyelország nyugati szövetségeseinek elhatározott magatartása keresztülhuzta számításukat. Ők azt remélték, hogy a franciák és angolok nem akarnak meghalni Danzigért és így Lengyelország kényszerülve lesz,

nélkül küzdő ősembere nem félt megteremteni az utánpótlás nemzedékét, őt igazolta az élet. Itt állunk az események sodrával vívódva és fogadjuk a fenyegetések porölycsapásait. Nem téved az, aki becsületes hittel hirdeti, hogy a legtöbb amit magunkért, testvéreinkért, egész emberi társadalunkért tehetünk, hogy teljesítjük a belső ösztönzést. Bensőséges szeretettel gondolunk a gyermekekre, akikbe beleoltjuk az emberi kötelesség-érzést.

Jöjjenek a gyermekek és hordozzák féltve tovább a tüzet, amely végül mégis csak elűzi a külsejében megváltozott, de lényegében az ősvilágból házunktárára szakadt árnyékokat... (h. k.)

JULIUS 15-ÉN

LESZ A 20.
SORSJÁTÉK
I. OSZTÁLYÁNAK
A HUZÁSA.

VÁSÁROLJON
IDEJÉBEN
SORSJEGYEKET

A NYEREMÉNYEKET
a nyerteseknek minden
adólevonás nélkül
fizetik ki.
A MILLIÓ MILLIÓ!

A MERCUR

ELÁRUSÍTÓ HELYEINÉL

HELYI CIM:

GOLDSCHMIDT BANK

mlként a többi kis ország is, lemondani a nyugati hatalmak támogatásáról. Ebben az esetben a tengely akciói egész más fordulatot vennének a Földközi és Adriai tenger környékén. Ezek voltak a tervek. Mi messze vagyunk Danzigtól — írja a lap — mégis ez a kiindulási pont.

Az Époque annak a véleményének ad kife-

jezést, hogy a német fegyvercsörgetést nem kell komolyan venni és semmiféle engedményt a danzigi kérdésben tenni nem szabad.

Ellenállunk — folytatja a lap, — mert Danzig jövőjével összefüggésben van a mi jövőnk és minden szabad nemzet jövője.

Lebrun: „Franciaország ellenez minden erőszakos politikát, amely a gyengék letiprására irányul

Páris. Lebrun köztársasági elnök több miniszter társaságában látogatást tett a Montpellier környéki szőlőtermő vidéken. A látogatás után Montpellierben diszjakomát rendeztek a köztársasági elnök tiszteletére. A lakomán Lebrun beszédet tartott és a többi között ezeket mondotta:

— Franciaország a jogok és a nemzetközi egyezmények tiszteletbentartásának elvét vallja és ellenez minden erőszakos politikát, amely a határvonalak megsértésére és a gyengék letiprására irányul. Azt óhajtja, hogy a népek közötti gazdasági érdekviszályokat is békésen oldják meg és ne kelljen fegyverekhez folyamodni. Franciaország bizalommal viseltetik a gazdasági és politikai szabadság iránt, amely boldog és méltó éle-

tet biztosíthat az embereknek. Ezek nélkül viszont nem érdemes élni. Franciaország hisz a béke jótéteményeiben, de ugyanakkor elfogadja a védelmének biztosításából származó terheket és teljesíti azt a feladatot, amely őt a hatalmak csoportjában megilleti. Franciaország meg van győződve arról, hogy ha a népek, valóban őszinte szavazás után fejezhetnék ki óhajukat, leg többjük a nyugati demokráciák oldalára állana a béke arcvonalának megszervezésére irányuló erőfeszítésekben. Franciaország reméli továbbá, hogy ha szerencsétlenség folytán a világ ismét a fegyverek zajától visszhangzanék, újból azt látnók, hogy — akár csak 1914-ben — a népek a szabadság és igazság elveinek győzelméért harcolnak.

Oriási angol kölcsön a lengyel légi haderő fejlesztésére

Varsóból jelentik: A lengyel megbízott, aki Londonban tárgyalásokat folytat egy Lengyelországnak nyújtandó pénzügyi segítségről és aki az elmúlt napokban Varsóban volt, ahol Beck külügyminiszterrel folytatott megbeszéléseket, visszatért Londonba.

Londonban úgy tudják, hogy a Lengyelországnak nyújtandó angol kölcsön túl fog szárnyalni minden eddigi külföldi államnak adott anyagi segítség összességét. Hír szerint Franciaország is vizsgálat tárgyává tette, hogy milyen körülmények között nyújthatna anyagi segítséget Lengyelországnak.

A német sajtó a semleges államok szerepéről

Berlin. (Rador.) A Berliner Börsenzeitung megállapítja, hogy a semleges hatalmak szolidaritása szükségesség. Emlékeztet a Hollandia által emelt tiltakozásra, amikor Anglia és Franciaország azt kívánta, hogy fogadja el a Szovjet garanciáját. A semleges államok tudják, hogy amikor a Nagybritannia fehér lapot adott át Lengyelországnak

nek lehetőségei megsokszorozódtak. A Szovjetunio, amely Lengyelországtól Vladivosztokig bir területtel, imperialista hajlandósága, de ezenkívül célja az általános világforgalom is, amelyet Szovjetunio támogatna.

Anglia barátsága csak akkor bír értékkel, ha szabadon rendelkezhet külpolitikájával, de azé az Angliáé, amely nem tud kulörbséget tenni kis és nagy kérdések között és Danzig miatt a világbe-két is hajlandó kockáztatni, ennek az Angliának nincsen joga ahhoz, hogy a háboru és a béke felett döntsön.

Ez azt jelenti, hogy az általános háboru veszélye. Az ilyen politika a semleges államok szempontjából rendkívül veszélyes és ezért nem is lehet cso-

dálni, hogy még passzív módon sem hajlandók összeköttetésbe kerülni egy ilyen rendszerrel. Tar tani lehet attól, hogy Anglia nem lesz tekintettel ezeknek az államoknak a magatartására és tulle-zi magát a valódi semlegességen. Nem tagadható tény az, hogy a plutokráciák kezdték meg a fegyverkezést és ennek következményeként Olaszország és Németország is kifejlesztették hadseregeiket. A nyugati hatalmak elvesztették csehslóvákiai támaszpontjukat, de Németország viszont újabb hatalmas fegyverkezési üzemekhez jutott és az olasz divíziók a legerősebbek a Balkánon és megakadályozhatnak minden olyan kísérletet, amelyet a plutokrata hatalmak a Balkánon akarnak végrehajtani. Hála Albánia birtoklásának, kápepek minden fenyegetésnek ellenállni. A távolkeleti helyzet is mind sulyosabbá válik. Oroszország húzza és halasztja a tárgyalásokat. Az amerikai szenátus is Roosevelten ellen fordult, aki minden erejével azon volt, hogy Anglia hegemoniáját biztosítsa. Ha tehát számadást vetünk, megállapíthatjuk — írja a lap — hogy a plutokráciáknak semmi okuk nincsen az öröme, mert az általános helyzet a tengelyhatalmak előnyét igazolja és ezek a hatalmak erejükkel mindig uralni fogják a helyzetet.

Cáfolják Hitler szózatának híret

Párisból jelentik: A francia lapok berlini tudósítói azt a szenzációs hírt közlik, hogy Hitler kancellár békeszózatot akar intézni Anglia és Franciaország népéhez. Egyes lapok szerint a békejegyzék már meg is érkezett volna a párisi német követséghez és a párisi nagykövét fogja azt közvetíteni Bonnet francia külügyminiszterhez. Illetékes berlini körökben erősen cáfolják a hírt, de megállapítják, hogy amennyiben Hitler kancellár valóban szükségesnek fogja érezni, hogy békeszózatot intézzen az angolokhoz és franciákhoz, ezt valóban az illetékes külügyminiszteriumok utján fogja megtenni.

Rómából jelentik: A „Daily Sketch” jelentése szerint Olaszország tíz évre bérbe adta volna a trieszti kikötőt Németországnak. Olasz részről megállapítják, hogy ez a hír nélkül minden valóságot és csak arra alkalmas, hogy még jobban elmérgesítse a nemzetközi helyzetet.

Hore Belisha Párisban

Páris Hore Belisha angol hadügyminiszter hétfőn délután 18 órakor repülőgépen megérkezett Párisba. A lebourgeti repülőtéren Campinchy francia tengerészeti miniszter fogadta az angol kormány tagját.

Párisból jelentik: A francia fővárosban tartózkodó Hore Belisha angol hadügyminiszter tiszteletére a párisi angol-francia társaság bankettet rendezett és azon az angol hadügyminiszter beszédet mondott.

— Ugy az angolok, mint a franciák — mondotta az angol hadügyminiszter, —

évszázadok óta szembeszálltak a hatalmi törekvésekkel. Ma nem lehet külön angol és külön francia politikáról beszélni, mert ma csak angol-francia együttes politika létezik.

— Országaink megértették a kihívást — folytatta Hore Belisha — és ha szükségesnek mutatkozik,

országaink szembeszállnak az erőszakkal.

Tévedés volna a békét óhajtó országok magatartását meghátrálásnak minősíteni. Országaink szövetsége nem önző — fejezte be beszédét az angol hadügyminiszter.

London. A cáfolatok ellenére változatlanul tartja magát a hír, hogy Chamberlain miniszterelnök még e héten átalakítja kormányát. A News Chronicle szerint nemcsak Churchill és Eden, hanem Duff Cooper volt tengerészeti miniszter is belép az új kormányba.

Hollandia nem fogad el garanciát

Hága. (Rador.) A Reuter angol távirati iroda közli: Kedden nyilvánosságra hozták, hogy a holland kormány szombaton közölte az angol és francia kormányval, hogy

Hollandia visszautasítja az esetleges garancia-felajánlást,

ha erre vonatkozólag ajánlatot tenné neki Anglia és Franciaország. Hollandia londoni, valamint párisi meghatalmazott minisztere közölte ugy az angol minit a francia kormányval, hogy Hollandia nem van szánva arra, hogy szükség esetén egymaga is megvédi függetlenségét és semlegességét.

A Matin arról értesült, hogy a balti államok moszkvai képviselői tegnap beható tanácskozást folytattak az angol és francia nagykövettekkel. A tárgyalások során

a diplomaták közvetítették a balti államok kormányainak azon óhaját, hogy nem tartják kívánatosnak a demokrata államok szavatosságát és nem járulnak hozzá, hogy a demokrata államoktól akaraturk ellenére szavatossági biztosítékot kapjanak.

A newyorki Columbia rádiótársaság mikrofonja előtt szerepeltek az Aufricht-ikrek

Szerkesztőségünk címére az Oceánontól hatalmas boríték érkezett, amely géppel írt levelet és fényképet tartalmazott: a képen örömteljes meglepetéssel két Aradról elszármazott rokonszenves fiatalembert, Aufricht Róbertet és Gábort ismertük fel. A fénykép a newyorki rádió stúdiójában készült.

A mellékelt angol nyelvű, az amerikai rádiótársaság levélpapírján írt levél szövege a következő:

„Harminc hónappal azután, hogy szülővárosukat, a romániai Aradot elhagyták, a két magyar fiatalembert, a 20 éves Aufricht Róbert és Aufricht Gábor, az Aradon, a Consistorului-uccában lakó Aufricht Adolf fiai, zongorakettőst játszott a Columbia Broadcasting System rádiója előtt. Ez alkalommal az Egyesült Államok 27 millió rádióelőfizetője hallgatta őket. Játékukra június 15-én került sor, annak a programnak keretében, amelyet a neves impresszárió, Major Edward Bowes rendezett „Eredeti Amatőrök órája” címmel. Előadásukat a Columbia Broadcasting System 100 állomása közvetítette. A mellékelt kép a két fivért és impresszáriójukat ábrázolja közvetlenül szereplésük után. A két fiatalembert jelenleg a newyorki Bard College orvosi fakultásának hallgatója.”

Aufricht Róbert és Gábor a jól ismert aradi fakeskedő Aufricht Adolf tehetséges fiai, akik a közelmúltban vándoroltak ki az Egyesült Államokba, ahol nagybátyjuk, dr. Aufricht Gusztáv, az ott élő kitűnő sebész-orvos a newyorki egyetemen taníttatja őket: mindkét fiu orvosnak készül, de nem hanyagolták el a

muzsikát sem. Itt, Aradon működve előadásokon számtalanszor arattak nagy sikert zene-számaikkal és a két művészlelki, tehetséges fiu már itt szülőföldükön is túlnötte a működés határait...

Most az amerikai rádióközönség millióit gyönyörködtették művészi zongorajátékukkal.

Habzó és nem habzó.

Anyuka nevet'...

és az egy öröm nézni, mikor Anyuka nevet. Akkor látni lehet két fénylő fehér fogsorát. Onnél nem? Használjon On is mátol NIVEA-fogpasztát és már holnap ámulni fog az eredményen. NIVEA-fogpasztia felüdit és alaposan tisztít.

Elutasította a törvényszék az Aradi Közlöny felfolyamodását a magyarnyelvű cégtábla ügyében

Hármas tanács tárgyalta le a felfolyamodást

Aradváros pénzügyi szabályrendelete többek között a cégtáblákra is illetéket vet ki és egyik szakaszában úgy intézkedik, hogy az „idegen nyelven” írt cégtábla után az eredeti illeték nyolcszorosát kell fizetni. Ennek idején megemlékeztünk róla, hogy az egyik aradi vállalat, amelynek cégnevezése magyar szöveget tartalmaz és erre való tekintettel magyar nyelvű cégtáblája van, fellebbezést jelentett be a nyolcszoros illeték ellen a városi adó-fellebbezési bizottsághoz, amely azonban a fellebbezést elutasította. Felfolyamodás folytán az ügy az aradi törvényszék negyedik tagozatának Georgescu-Bujor-Bondarev tanácsa elé került, amely előtt a felfolyamodó vállalat arra hivatkozott, hogy a magyar nyelv, mint egy itt élő kisebbség nyelve, nem tekinthető az országban idegennek és erre való tekintettel a magyar nyelvű cégtábla után nem fizetendő a nyolcszoros illeték. A törvényszék ezt az álláspontot magáévá tette és a felfolyamodásnak helyt adott.

Hasonló illeték-kivetés ügyében nyújtott be felfolyamodást az aradi törvényszékhez annak idején az Aradi Közlöny. Az ügy most a törvényszék harmadik tagozata előtt került tárgyalásra. Mivel az eredeti Nesselrode-Hutiu-tanács kebelében véleményeltérés merült fel, a tanácsot Mandru Nicolae elnökkel egészítették ki és a kibővített tanács előtt újból tárgyalásra került az ügy.

Az Aradi Közlöny jogi képviselője a folytatódó tárgyalások során több beadványt juttatott el a törvényszékhez és ezekben részletesen kifejtette a felfolyamodás jogi érveit. Így többek között arra hivatkozott, hogy az „Aradi Közlöny” elnevezés után, amely a vállalat cégtábláján szerepel, nyolcszoros illeték nem szedhető, mert a magyarnyelv, mint itt élő kisebbség nyelve nem tekinthető idegennek, viszont a nyolcszoros illeték csak az idegen nyelvű cégtáblákra vonatkozik.

— Álláspontunk alátámasztására — fejtette ki a felfolyamodás — a kisebbségi kormánybiztoság működéséről szóló szabályzatra és a minisztertanács 1938. augusztus elsejei jegyzőkönyvére

hivatkozunk. Mindkettő a Monitorul Oficial 1938. augusztus 4-iki 178. számában jelent meg. Az alkotmány 5. szakasza értelmében az összes román állampolgárok faji eredetire való tekintet nélkül, egyenlők a törvény előtt. A kisebbségi kormánybiztoság működéséről szóló szabályzat 3. szakaszának 2. pontja pedig leszögezi, hogy a román állampolgárok, nyelvekre való tekintet nélkül egyenlők a törvény előtt. Ugyanazén szabályzat 3. pontjának a) bekezdése értelmében a kisebbségi román állampolgárok anyanyelvüket szabadon használhatják a vallás gyakorlásában, a sajtóban, személyi és kereskedelmi kapcsolataikban. Mindezekből az a következtetés vonható le, hogy a törvényhozó

egyenlő elbánásban kívánta részesíteni a kisebbségi nyelveket a román nyelvvel. Így tehát csak azok a nyelvek tekinthetők idegennek, amelyek nem az itt lakó kisebbségek anyanyelvét képezik. Minthogy pedig a magyar nyelv egy itt élő kisebbség anyanyelve, az idegennek nem tekinthető.

— A város képviselője arra hivatkozott, hogy az egyetlen hivatalos nyelv a román nyelv és mindaz, ami nem román, idegennek tekintendő. Az kétségtelen, hogy az egyetlen hivatalos nyelv a román. Ha a táblázat, amely a közigazgatási törvény kiegészítő része és amelyen a városi pénzügyi szabályrendelet vonatkozó szakasza is alapul, ezt a kifejezést használná, hogy: „mindaz, ami nem a hivatalos nyelven iratott” — helyes lenne a város képviselőjének álláspontja. De éppen abból, hogy a törvény nem beszél hivatalos és nem hivatalos nyelvről, hanem csak „idegen” nyelvről, arra lehet következtetni, hogy a törvényhozó ennél az elnevezésnél arra gondolt, ami nem belföldi, ami nem öslakó, mert hiszen, ha a kérdés a kisebbségi kormánybiztoság működéséről szóló szabályzat intézkedéseinek figyelembevételével nézzük, világos, hogy a magyar nyelv nem tekinthető idegennek.

Mindezekre való tekintettel a felfolyamodás a városi fellebbezési bizottság határozatának megsemmisítését kérte.

A törvényszék kedden délelőtt hirdetett ítéletet az „Aradi Közlöny” felfolyamodása ügyében és a felfolyamodást elutasította.

A képviselőház megszavazta a buzaértékesítésről szóló törvényjavaslatot

Bucurestiből jelentik: A képviselőház ülését délelőtt fél 11 órakor nyitották meg C. Angelescu elnökletével. A miniszteri padokban Calinescu miniszterelnök, Cornateanu, Pop, Serban foglaltak helyet. A napirenden több törvénytervezet vitája, valamint az agrárbizottság jelentésének felolvasása szerepelt. Ciordas titkár felolvasta a legutóbbi ülés összefoglalását, amit napirend előtt jóváhagytak, majd Angelescu felolvasta Öfelsége választát a kamara válaszára, amelyet a törvényhozó testület az Uralkodó felirati beszédére adott és az elnök szavait a képviselők állva hallgatták végig. Az uralkodói választ a képviselők nagy tapsal fogadták, majd Angelescu elnök a következőket mondta:

— A kamara lelkesedéssel fogadja a királyi szavakat és azt kiáljuk: Éljen a király!

Ezután az elnök bejelentette, hogy szerdán megy végbe az új pátriárka beiktatási ünnepsége, amelyen a képviselőház 15 képviselője vesz részt. Armand Calinescu miniszterelnök jelentette be ezután az uralkodói családra vonatkozó anyakönyvi kivonatot illető törvény kiegészítéseként készített törvényjavaslatot, amelyet azután a szakbizottsághoz utaltak.

Ennek megtörténte után tértek rá a buzaértékesítési törvényjavaslat vitájára, amelyet Marian

képviselő olvasott fel és a javaslatot a képviselőház 167 szavazattal 3 ellenében megszavazta.

A szenátus mai ülésén Iamandi igazságügyminiszter törvénytervezetet nyújtott be a királyi család anvakönyvi okmányaira vonatkozólag. Cornateanu földművelésügyi miniszter pedig a buzaértékesítésre vonatkozó törvénytervezetet nyújtott be. Megválasztották ezután azt a 15 szenátorból álló küldöttséget, amelynek tagjai részt vesznek szerdán a pátriárka beiktatásán.

Román céllövő sikere Svájcban

Lausanne. A céllövő Európa-bajnokságokkal kapcsolatban rendezik meg Lausanneban Svájc céllövő bajnokságait is, amelyen a legnagyobb díjat, az egyéni puskalövésre kitűzött aranyérmét román versenyző: a bucurestii D. Mirea nyerte meg, aki 400 lövésből 395 pontos kitűnő eredményt ért el.

URANIA Te.: 12-32.

Premier.

Ma Szojvet-orosz film csemege Vladja Korzakov
A Beethoven szimfónia. 5, 7.15 és 9.30 órákor.

Jön: KEMPELEN FARKAS báró
Sakkozó automatája KONRAD VEIDT-tel

Miért igényli Németország Danzigot?

Danzig sorsa a német népi és a lengyel gazdasági érdekek között — A Keleti tenger vidékének jelentősége a német gazdasági terjeszkedés szempontjából

Éles verseny Németország és Anglia között a Keleti-tenger piacainak meghódításáért

Gdansk és Gdynia, ez az a két név, amely az utóbbi időben egyre gyakrabban tűnik fel a lengyel lapokban. Két kikötő neve ez. Az egyik a régi, több évszázados lovagváros, Danzig lengyel neve, a másik pedig annak az új kikötőnek az elnevezése, amelyet valóban amerikai tempóval és amerikai technikával teremtettek meg a lengyelek, azzal a céllal, hogy mintegy mentőövként szolgáljon a lengyel külkereskedelem számára abban az esetben, ha Danzig elveszett.

Ebben a két névben: Gdansk és Gdynia benne van annak a problémának a magja, amely ma nem csupán lengyel kérdés és nem a német cselekvési programnak egy része, hanem az az archimédési pont, amelynek energiái egy egész kontinens zökkenőmentesen ki utjáról és vihetik ismeretlen sorsra.

Divatos szó mostanában a geopolitika és Danzig esetében valóban a geopolitikai helyzet volt az, amely meghatározta az évszázadok folyamán ennek a városnak a sorsát, amely újra és újra Páris almájának szerepét játszotta Lengyelország és Németország között. A geopolitikai helyzet pedig röviden így foglalható össze:

A legnagyobb lengyel folyó, a Visztula torkolatánál terül el a város, a gabonában gazdag lengyel földek közvetlen közelében, mintegy tizedeként Lengyelország kereskedelmi és gazdasági életének, amely a danzigi kikötő nélkül nem tud lélegzeni. A várost 98 százaléka németek lakják, német tradíciók éltek és így vergődik évszázadok óta a német népi és a lengyel gazdasági érdekek között.

Danzignak német kereskedelmi múltja van. Már 1360-ban tagja volt a német kereskedő városok híres Hanza szövetségének, sorsa azonban nem szétválasztotta a Lengyelországtól. A thörini béke után Danzig lengyel fennhatóság alá került és XVII. században, amikor Lengyelország hanyatlásnak indult, a történelmi multu Danzig is a hanyatlás válságos évtizedeit élte át.

Danzig jelentőségét Nagy Frigyes is felismerte és ennek a városnak problémáját a lengyel kérdéssel egyidejűleg meg akarta oldani. Ő volt az, tudvalevőleg, aki II. Katalint és Mária Teréziát Lengyelország felosztására bírta. Lengyelország első felosztása alkalmával, 1772-ben ugyan Danzigot még nem sikerült megkapni, a második felosztás során, 1773-ban azonban Danzig már a porosz király birtoka lett.

A német álláspont

Később, a napoleoni időkben Franciaország is érezte jelenlétét a Keleti tengeren. Lefebvre francia vezér 1807-ben elfoglalja Danzigot, amelyet a tiltsi béke értelmében szabad városnak kiáltanak ki francia kormányzó felügyelete alatt. A porosz király uralma alá Danzig 1814-ben került vissza.

A város változatos történetében ismét új helyzet állott elő a világháború befejezésekor, amikor helyreállították az önálló Lengyelországot és amikor gondoskodni kellett arról, hogy Lengyelország utat kapjon a tengerhez. Ekkor született meg az úgynevezett danzigi folyosó terve. Danzigot ismét szabad városnak nyilvánították és a lengyel érdekek védelmében Nyugat- és Keletporoszország közé egy területsávot hasítottak: a danzigi folyosót. A szabad város kormányzatát a danzigi szenátusra bízták, Danzig külképviseletét Lengyelország útja el, vasutját Lengyelország kezeli, ugyanekkor Danzigba népszövetségi biztost helyeztek, amely a danzigi szenátus és a lengyel kormány között az összeköttetést fenntartja. Ilyen tehát jelenleg ennek a városnak a jogi helyzete.

Ezt a helyzetet Németország gyökeresen meg akarja változtatni Danzignak a birodalomhoz való csatolásával. Németország a danzigi kérdést nem elszigetelt problémaként kezeli, hanem azt a Keleti tengeri kérdés egyik fontos alkatrészének tartja. A jelenlegi helyzetben ugyanis Németország az eddiginél fontosabb szerephez akar jutni a Keleti tengeren és ezt az akaratát történelmi, faji és gazdasági okokkal támasztja alá.

A német álláspont ezzel kapcsolatban a következő:

A Keleti tenger történelme mindenekelőtt germán népek története és germán népek versengése azért, hogy ezt a vidéket uralják. Tény ugyan, hogy ebben a versengésben más népek is, a lengyelek, litvánok és oroszok is részt vettek. Ezek a népek azonban túlságosan is kötve voltak a szárazföldhöz és sohasem tudtak elegendő népi erőt felszabadítani arra, hogy sikeres és eredményes tengeri politikát töltsenek.

A német álláspont azt hangsúlyozza, hogy már a tizenharmadik században a német kereskedők szerezték meg a Nyugat- és Kelet-Európa közötti

A Keleti-tenger népeinek sorsközössége

A második német birodalom megalapítása után Németország és Oroszország lett a két legbefolyásosabb nagyhatalom a Keleti tenger vidékén. Az orosz—japán háborút követő időben Oroszország erős nyomást gyakorolt a skandináv államokra annak érdekében, hogy szabad utat nyerjen a Keleti tengerre és jégmentes kikötőket az Atlanti Óceán felé. Ennek az orosz politikának azonban nem volt sikere és 1907-ben Angliával, Franciaországgal és Németországgal együtt szerződést írt alá, amellyel Norvégia sérthetlenségét elismerte. Az 1908-ban megkötött újabb kelet-tengeri egyezményt követően a világháborúig jelentősebb esemény nem is történt a Keleti-tenger vidékének politikájában.

A jelenlegi Németország fokozott figyelmet tanúsít a Keleti tenger problémái iránt. Alfred Rosenberg, a nemzeti szocialista párt teoretikusa, a Keleti tenger népeinek sorsközösségéről beszél. A jelenlegi német felfogás a Keleti-tenger vidékének döntő geopolitikai jelentőséget tulajdonít, elsősorban azért, mert két, világnézetileg teljesen ellentétes állam: Németország és Oroszország között fekszik és ütközéspontot képez a bolsevista Oroszország és a nemzeti szocialista Németország között.

A kérdést ebből a szempontból tekintve Danzig és Lengyelország, mint a Keleti tenger vidékének egy alkatrésze, fokozott jelentőséget nyer a német világnézet és a német politika szempontjából.

A világháború után függetlenné vált Lengyelország természetesen szintén arra törekedett, hogy a Keleti tengerre vezető útját biztosítsa. Ennek célját szolgálta a danzigi szabadállam létesítése. Lengyelország azonban számolt a Danziggal kapcsolatos német törekvésekkel és egy új kikötőt akar a maga számára Danzigon kívül teremteni. Így épült fel Gdynia, amelyet vasutal összekötöttek a lengyel szén- és nehézipari vidékkel. Tizenöt évvel ezelőtt Gdynia még alig hétszáz lakosú kikötő város azzal a feladattal, hogy a lengyel állam közlekedési politikai függetlenségét biztosítsa. A gdyniai kikötő mögé Sandonirz vidékén lengyel nehézipari központot építettek ki, amely a lengyel fegyverkezési ipar egyik legfontosabb tényezője.

A női szépség titka

A világ leghíresebb orvosainak, bőrgyógyászainak és kozmetikusainak laboratóriumaiban sokáig kutattak azon szer után, amely az arc bőr frissességét és egészségének megőrzését a leghatásosabban elősegíthetné. Bebizonyosodott, hogy a középkor híres szépségei által szerzett tapasztalatok még mindig a legjobbak: hogy a teinek a bőrre kiváló hatása van, mert azt úgy belsőleg, mint külsőleg egészségessé teszi. Táplálja, felfrissíti és megfiatalítja. A Milkuderm-Hautsahne, amely főként a tej alkatrészeiből van összetéve, a zsíros-fényes bőrt ruganyossá, tisztává és simává teszi; a Milkuderm-Milchfettcrème-nek ugyanez a csodaszerű hatása van a száraz bőrre. Már egyetlen egy tubus használata után ezen ezeken a kozmetikumok rajongó híve leszel.

kereskedelem monopóliumát. A nyugati ipari termékeket Oroszországba vitték és onnan szőrméket, mézet, viaszt szállítottak a nyugati államokba. Ugyanezeken pedig a német városok élénk kereskedelmi kapcsolatokat tartottak fenn a skandináv államokkal.

Fentebb már említettük, hogy a napoleoni időkben Franciaország is érezte jelenlétét a Keleti tengeren. A francia politika támaszpontjait Lübeck, Danzig szabadváros és a francia alapítvány varsoi hercegség képezték. Mivel Anglia attól tartott, hogy Dánia flottájával együtt szintén a francia hatalmi körbe kerül, megtámadta ezt a flottát, bombázta Kopenhágát és ezzel mintegy bejelentette, hogy szintén részt akar venni a Keleti tenger vidékének uralmában. Ennek tényleges megvalósítására azonban nem került sor.

A lengyel külkereskedelemnek legjelentősebb része a Keleti-tenger felé bonyolódik le. Ezzel kapcsolatban megállapítható, hogy Lengyelország célzottan igyekezett Danzigon át való kereskedelmét leépíteni és Gdyniát fejleszteni. A legutóbbi kimutatás szerint a Lengyelországba bevitt áruk 34.5 százaléka érkezett a szárazföldi határon át, 57.5 százaléka Gdynián és 8 százaléka Danzigon át. A kivittekre kerülő áruk 33.8 százaléka a szárazföldi határokon át, 39.8 százaléka Gdynián és 26.4 százaléka Danzigon át került ki a földre.

Danzig kereskedelmi kapcsolatai

A Keleti-tenger államaival való kereskedelem kiépítésében Németországnak erős angol verseny nyel kell megküzdenie. Ennek a versenynek ellenére Németországnak a Keleti-tenger államaival való kereskedelmi kapcsolatai fejlődést mutatnak. Így például, míg Németország 1933-ban a Keleti-tenger államaiból 563.4 millió márka értékű árut vitt be, 1937-ben bevétele 692.1 millió márkára emelkedett, kivitele pedig a Keleti-tenger államaiba 1933-ban 788.6 millió, 1937-ben pedig 854.3 millió márka volt. Az Oroszországgal való kereskedelmi kapcsolatok az évek folyamán visszafelölttek és Németország főképpen Svédországgal, Dániával, Finnországgal, nemkülönben a jelenlegi feszültség előtt Lengyelországgal igyekezett külkereskedelmi kapcsolatait kiépíteni.

Igy fest tehát a német gazdasági életter szempontjából nézve a Keleti-tenger vidéke. Stratégiai és politikai jelentőségén túl ezért fontos és ezért került előtérbe Danzig, a Keleti-tenger vidékének oly nagyfontosságú kikötője. Danzig, a lengyel elnevezésű Gdansk, ez a történelmi város, amely épp ezért jutott annyiszor történelmi szerephez az évszázadok során, mert kulcshelyzetet foglal el a Keleti-tenger vidékén.

MOLNAR TIBOR.

Nemzetvédelmi célokra

százhetvenöt ezer négyzetméter földterületet sajátitanak ki Alsózsukon

Bucuresti. A Tempo értesítése szerint a nemzetvédelmi minisztérium előterjesztése a kormány nemzetvédelmi célokra Alsózsuk községben 175.187 négyzetméter területit ingatlant sajátít ki.

CORSO egyetlen mozgó nyitott táblával. Ma premier!
Danielle Darrieux és Albert Préjan
egyetlen énekes premier-filmje:
ARANY AZ UCCAN

5. 7.15. 9.30 órákor.

Működ.

Ha reuma, skrofula, köszvény, paizsmirigy és női betegségekben stb. szenved, úgy csináljon egy meleg iszapkúrát

5.900—7.000 leies nagyon mérsékelt áron és teljesen kigyógyul.

Felvilágosítások és mérsékelt árú fűzetek kaphatók minden utazási irodában és a képviselőnél Turismul Mondial Bucuresti, Calea Victoriei 60. Tel.: 5 35-07 és a fűrdőhelyen igazgatóságánál.

Grand Hotel Movila és Bailor valamint **Vila Moderna** Telefon 1.

CARMEN-SYLVA, Fekete-tenger. — 50%-os vasúti kedvezmény!

Mihai nagyvajda-trónörökös kitünő eredménnyel tette le a vizsgát a liceum VII-ik osztályából

Bucuresti. Az udvarnagyi hivatal közleménye: Ófensége Mihai, Alba-Iulia nagyvajdája befejezte a liceum hetedik osztályának tanulmányait és kitünő eredménnyel tette le a vizsgát.

Ugvancsak bucuresti-i jelentés közli, hogy Ófelsége II. Carol király további intézkedésig felfüggesztette a kihallgatásokat.

Aradváros és a Bitumen-cég pereskedése a járásbíró előtt

Az aradi járásbíróson ma kezdték meg a Bitumen aszfaltozótársaság és a város között felmerült peres ügy letárgyalását. A mai tárgyalásra huszonöt tanut idéztek be, azonban a per hatalmas anyagára való tekintettel mindössze egy tanunak a kihallgatása történt meg és a tárgyalás folytatását július 14-re halasztották. A ma kihallgatott tanu *Institoris* Ferenc, a Bitumen vállalat megbízottja volt, akit arra nézve hallgattak ki, hogy a város ellenőrizte-e a vállalat által végzett munkát és az ugynevezett utépitési naplóban szerepeltek-e a napi teljesítmények. *Institoris* Ferenc elmondta, hogy a napi riportok alapján a városnak nemcsak, hogy módjában volt az aszfaltozást ellenőrizni, de a megállapodás értelmében élt is ezzel a joggal. Ismertette a megállapodásnak azt a részletét, mely szerint az ócska aszfalt fele a várost, fele pedig a vállalatot illette. Természetesen többször, különösen hóolvadások után előfordult, hogy ócska aszfalt egyáltalán nem volt, ilyenkor új anyaggal dolgozott a vállalat. A per anyagát, mint köztudomású az képezi, hogy a város beszüntette a negyedévenkénti szerződés szerinti pauszszeg fizetését a vállalat részére, mert a város szerint a Bitumen-cég nem tett eleget a szerződési követelményeknek. A város a fizetéseket 1938. április elsején szüntette be és a cég a munkáját ez év áprilisában hagyta abba, amikor a szerződése egyébként is lejárt. A július 14-iki tanukihallgatások során kerül tisztázásra majd, hogy a cég eleget tett-e a szerződésben előírt feltételeknek vagy sem.

Dal és szerelem...

A távoli délvidék a némes extázis pillanataival ajándékoz meg minket, a buja természet, életörömet daloló, de korációjában, az élet ott egy csoda szép mese.

Eme Istenáldotta vidékről egy kedves követ hozza el hozzánk a BOLERO kölniviz illatos, hűsítő szellőit, amely a déliek életörömeinek egyik legtökéletesebb kifejezője.

BOLERO az előkelő társaság kölnivize, amelyet a távoli dél, édes nyári napok érzéktelző üzeneteként küld nekünk.

BOLERO kapható minden előkelő szaküzletben.

MÁS RAVEL KREÁCIÓK:
TZIGANE ÉS RIVAL

Ravel
készítmény

Erdély osztrák-magyar hadirokkant tisztjei emlékiratban kérik a kormánytól illetményeiknek felemelését

Vaida Alexandru királyi tanácsos összeírta a volt osztrák-magyar hadsereg hadirokkant tisztjeinek névsorát

Kolozsvár. Az erdélyi, volt osztrák-magyar hadirokkant tiszték ügye ismét napirendre került. Az érdekelt 800-900 erdélyi hadirokkant tiszt a főhatalomváltás óta olyan alacsony nyugdíjat kap, amelyből nem tudnak megélni. Egy volt hadnagy 2000-2500 lei nyugdíjat kap és ugyanakkor a volt román hadseregben szolgált volt katonatiszték havi nyugdíja 6000-12000 lei. Ennek az az oka, hogy a hadirokkant nyugdíjakat nem egységesítették.

A legénységi állomány és az altisztek hasonló nyugdíjat kapnak, tehát ugyanannyit a volt osztrák-magyar, mint a román hadsereg hadirokkant tagjai. A kirívó ellentét csak a tiszték között áll fenn.

A nemzeti-parasztpárt kormányzása alatt, 1933-ban a törvényhozás egységesítette a tisztí nyugdíjakat is. A vonatkozó törvény a Hivatalos lap 1933. május 5-iki, 105-ös számában jelent meg.

az egységesített nyugdíjat azonban a volt osztrák-magyar hadsereg Erdélyben élő hadirokkant tisztjei számára nem folyósították.

A törvény megjelent ugyan, de nem hajtották végre. Hiába volt minden közbenjárás és em-

lékirat, a volt osztrák-magyar hadsereg hadirokkant tisztjeinek sulyos helyzete nem változott.

Érdekes, hogy az érdekelt hadirokkant tiszték nagy többsége román nemzetiségű,

természetesen erdélyi román, aki annak idején a magyar és osztrák hadseregben szolgált. Az érdekelték bizva az új rendszer politikájában, a napokban elhatározták, hogy annyi sikertelen közbenjárás után ismét próbálkoznak.

A Kolozsvárt élő nyugdíjas tiszték egyik küldöttsége felkereste Bartha Ignác dr. magyar képviselőt és elpanaszolták neki sulyos helyzetüket.

A magyar képviselő, aki egyébként maga is hadirokkant tiszt, nagy figyelemmel hallgatta végig a panaszokat és megígérte, hogy minden lehetőet megtesz, hogy a vonatkozó törvényt végrehajtsák.

Bartha Ignác dr. azonnal felkereste Vaida királyi tanácsost és feltárta előtte a rokkantak helyzetét. A királyi tanácsos jóindulattal hallgatta végig a panaszt és arra kérte a magyar népközönségi képviselőt, hogy a román hadirokkant tisztékkel együtt közös emlékiratot nyújtsanak

át neki, hogy az emlékirat alapján megtehesse a szükséges lépéseket.

A királyi tanácsos kérte, hogy az emlékirat tüntesse fel az érdekelt erdélyi magyar, román és szász hadirokkant tiszték névsorát, rangját és azt, hogy eddig milyen nyugdíjat kaptak.

Bartha Ignác dr. Vaida Alexandru választát közölte az érdekeltekkel, akik hozzáltak az osztrák-magyar hadsereg volt román hadirokkant tisztjeivel együtt a kérdéses emlékirat megszerkesztéséhez.

Megkísérlik a Phenix kiemelését A tengeralattjáró mélyen befuródott az iszapba

Saigon. (Rador.) Az elsüllyedt tengeralattjárók kiemeléséhez szükséges legmodernebb eszközökkel felszerelt amerikai hajó érkezett kedden Saigomba, ahol megvizsgálták az elsüllyedt Phenix nevű francia tengeralattjáró fekvésének körülményeit. A jelentések szerint a Phenix száz méter mélységben fekszik és mélyen az iszapba van furódva.

FORUM filmszínház. Telefon: 20-10.
Kellemes, hűvös terem.

Előkészületek miatt ma nem tartunk előadást.

Ho nap, csütörtökön 5, 7.15 és 9.30 órákor
Aktuális slágerbemutató

PORT-ARTEUR OSTROMA

teljesen új feldolgozásban
Danielle Bérrieux és Charles Vanel

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgönyeim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Elfizetési árak:

Egész évre . . . 940 lej | Negyedévre 210 lej
Félévre . . . 420 lej | Egy hónapra 70 lejEredményes munka jegyében
folyt le az erdélyi Helikon
trófnak találkozója

Marosvécs. Amint már röviden megírtuk, az Erdélyi Helikon írói az elmúlt hét három utolsó napján tartották meg szokásos évi összejövetelüket. A találkozóon megjelentek: Bánffy Miklós gróf, Endre Károly, Gagy László, Járosi Andor, Kacsó Sándor, Karácsony Benő, Kádár Imre, Kovács László, Kemény János báró, Kiss Jenő, Kós Károly, Lakatos Imre, Maksay Albert, Molter Károly, Nyíró József, Olosz Lajos, Szemler Ferenc, Szenzei László, Tamási Aron, Tavasz Sándor, Tompa László, Vásárhelyi Z. Emil és Wass Albert gróf.

A megbeszéléseket Tavasz Sándor nyitotta meg, majd Tamási Aron köszöntötte Bánffy Miklós gróftól az alkalomból, hogy átvette a Romániai Magyar Népközlöny vezetését. Bánffy Miklós gróf válasza és Tavasz Sándor felszólalása után megkezdődtek a Helikon trófnak találkozó képpeni megbeszélései.

Kemény János báró az Erdélyi Irodalmi Társaság helyzetét ismertette, Járosi Andor az egyházak kulturális munkájáról számolt be. Kacsó Sándor az iskolán kívüli nevelés lehetőségére mutatott rá. Vásárhelyi Z. Emil a sport és a szellemiség összefüggéseiről beszélt, Gagy László a tanítás szellemi igényeire hívta fel a figyelmet, Molter Károly a középiskolai oktatás hasonló kérdéseivel foglalkozott, Kovács László bejelentette, hogy a Szépművés Céh az őszől kezdve az irodalommal és művészettel foglalkozó tudományok eredményeinek kiadását is megkezdi. Kádár Imre az erdélyi színészet és színházak kérdéséről ismertette, Vásárhelyi Z. Emil jelentést tett a Szépművés Céh és a kolozsvári magyar színház állandó drámapályázatának eredményéről és — ahogyan azt közölte is az Aradi Közlöny — a bírálóbizottság a kitűzött 30 ezer lejes jutalmat Tomcsa Sándor „Műtét” című darabjának ítélte oda. Molter Károly a Céh kiadásában az elmúlt két év alatt megjelent könyveket ismertette, Kovács László bejelentette, hogy a Céh román elbeszélés-gyűjteménye valószínűleg az őszi hónapokban megjelenik.

A Helikon hegymányához híven Tompa László mondott emlékbeszédet Kunz Aladárról, az erdélyi magyar irodalmi élet felejthetetlen hajtójáról.

Vasárnap este Kemény János bárónak és családjának Kacsó Sándor köszöntötte meg a szíves vendéglátást, melyben évről-évre részesítik Erdély íróit.

ZÜRICH I TOZSDEZARLAT: Páris 11.74 és háromnegyed, London 20.76, Newyork 443.51, Brüsszel 75.37 és fél, Milano 23.33, Amszterdam 235.35, Bérlin 178, Szófia 640, Prága 15.05, Varsó 83.50, Belgrád 10.00, Bucuressti 3.25.

Tătărescu és Titea találkozója. Bucuresstiből jelentik: A Timpul párisi tudósítójának értesítése szerint Titea Viorel, Románia meghatalmazott minisztere repülőgépen Párisba érkezett, ahol hosszas megbeszélést folytatott Tătărescu nagykövettel.

A négy leánya a belgrádi orvoskongresszuson. Londonból jelentik: Csahai hercegnő, a négy leánya, akit aranyhercegnőnek is hívnak, Budapesten keresztül Belgrádba utazott, hogy ott egy orvosi kongresszuson részt vegyen. A négy leánya, mint ismeretes, egy londoni kórházban ápolónőként működik.

A palesztinai veszteséglista. Jeruzsálemből jelentik: Jeruzsálemben most tették közzé az ideai veszteségi listát. Eszerint Palesztinában az ez év első hat hónapjában a závárgások során 643 ember halt meg és 700 megsebesült. A brit hadsereg tagjainak sorából huszonötven halt meg és 59 a sebesültek száma. Az olajvezetékeket 24 esetben rongálták meg.

A lengyel katonai attasé Aradon. Kedd délelőtt hatalmas, csukott turaautó állott meg a Dácia-kávéház előtt. Az autót a sokat jelentő CD-jelzést viselő és a livrés softőr egy magas ur, elegáns utruhába öltözött hölgy és egy 13-14 év körüli fiú előtt nyitotta ki az autót. A kis társaság az étterembe ment, ahol megehédelték, majd ebéd után az asztalra került egy autótérkép, amelyen a férfi gondosan áthúzta az Arad-jelzést, majd kijelölte az utat Temesvár felé. Csakhamar kiderült, hogy a diplomáciai jelzésű autó utasa a bucuresti-i lengyel katonai attasé, felesége és fia társaságában és Nagyváradról érkezett Aradra. Mindössze egy órát tartózkodtak a városban és azután folytatták útjukat Temesvár felé.

Angol, francia és amerikai ifjak látogatása Jugoszláviaiban. Belgrád, Rador. Az angol, francia és amerikai ifjusági szövetségek képviselői tegnap Belgrádba érkeztek, hogy a jugoszláv egyetemi ifjusági szövetséget meglátogassák.

Meghalt Dima Emil főmérnök. Tudósítónk jelenti: Dima Emil főmérnök, a kerületi vasutizgatóság igazgatója 54 éves korában meghalt. Az igazgató már másfél év óta súlyos betegen feküdt. Halála mély részvétet keltett.

Kína korlátozza árubevitelét. Londonból érkezett jelentések szerint a kínai pénzügyminiszter tegnap bejelentette, hogy megtiltja 234 féle árucikknek az országba való bevitelét, mert ezzel az intézkedéssel akariák fenntartani a kínai dollár árfolyamát és lehetővé akariák tenni elsőrendű élelmickeknek a behozatalát.

Nagyszerű zeneest Gelinek Lotténál

Gelinek Lotte, a kiváló énekmesternő kedden este rendezte meg lakásán idényzáró házi hangversenyét. Az érdekes és élvezetes művészesten előkelő zeneértő közönség jelent meg. Gelinek Lottét, a belcanto metódus nagyszerű mesternőjét széles körökben ismerik, hiszen nem egy kiváló énekművészt képezett ki élismerésremélően. A házihangversenyen a haladó növendékek közül, kitűnően képzett mezzoszopránjával feltűnt Ambrus Pipi, aki a „Trubadur” és a „Samson és Dávid” operák nagyáriát adta elő igen nagy sikerrel. Pointnérné Lili az „Afrikai nő” s a „Próféták” című operákból adott elő részleteket. Grosz Klári a „Hoffmann meséi”-ből énekelt felett technikával. Oana Sever kellemes, meleg tenoria aratott sikert. Az „Arlesiai nő” című operából énekelt. Budav Károly a „Marta” nagyáriájával és Blas Gyula néhány szép műdallal szerepelt. A közönség hálás tapssal jutalmazta a tehetséges szereplőket és kiváló mesternőjüket, Gelinek Lottét, aki ez év októberében rendezi nagy, jubiláris hangversenyét. (R.)

A Magyar Operaház számos tagjának nem hosszabbították meg szerződését. Mint már megírtuk az Aradi Közlöny, a Magyarországon életbeléptetett zsidótörvény következtében az Operaház több zsidó származású művészenek nem hosszabbították meg szerződését. A törvény következtében nem tagjai többé az Operaháznak: Fleischer Antal karmester, Varga Pál, Kerekes János és Solti György korrepetítorok, Bárony Dóra, Diósy Edit, Ecker-Egri Lili, Halász Gitta, Relle Gabriella, Ney Dávid, Lendvay Andor magánénekesek. Felmondtak még tizenegy énekari, hat zenekari tagnak, öt műszaki alkalmazottnak és a balettkar négy tagjának. Ezek között szerepel Klier Nelly is, az operaházi balett egyik legtehetségesebb tagja. A magánénekesekkel szemben, akiknek még érvényes szerződésük van, a törvényt csak akkor hajtják végre, ha lejárt a szerződésük. Erre a sorsa jutnak: Dobay Livia, Kálmán Oszkár és Székely Mihály is.

Tyuktolásnagyságu jég verte el Anina környékén a vetéseket. Anina környékén vihar vonult végig, amely légesóvel járt. Egyes helyeken tyuktolásnagyságu jég esett.

Kórházban

— Bocsánat, asszonyom, az az ur ennek a hölgynek a férje!

Fényes esküvő Végváron. Müller Béla krassófiuzesi református lelkész Demeter Rózsi, özvegy Demeter Domokosné, végvári földbirtokosnő egyeltes leányával fényes keretek közt tartotta meg július 2-án esküvőjét. Az egyházi szertartás a végvári református templomban délután hat órakor volt. Az esketés szertartást Keresztes József resicai lelkész végezte. Tanúk: Tökés Béla végvári lelkész és Fehér Jenő resicai gyárigazgató voltak. Az estebéd 9 órakor a végvári kulturház nagytermében volt, amelyen százhusz előkelő vendég vett részt és a legkellemesebb hangulatban ünnepelte az új párt. Megjelentek az ünnepi estebéden többek között: dr. Szathmáry Lajos, Koncz Ödön földbirtokos és neje, Fehér Jenő gyárigazgató és neje, Velkai György földbirtokos és neje, Kaszab József és neje, Jakabffy János, nyugalmazott főszolgabíró, Knöbl Antal jegyző, Tökés Béla és felesége, G. Tóth János gazdasági felügyelő, Demeter Béla tanár, Demeter Zoltán földbirtokos, a végvári református tantestület tagjaiak feleségeikkel, az állami iskola igazgatója feleségével és ezeken kívül igen sokan mások. Az esküvői menüben festői képet alkotott a 16. egyforma rózsaszín ruhába öltözött koszorúslány és koszorúsfiú felvonulása. Az ifjú pár a hajnali vonattal nászútra utazott.

Templomi hangverseny a józseffalvi tűzkárosultak javára. Marosvásárhelyről jelentik: A marosvásárhelyi minorita-templomban jótékonycélu templomi hangversenyt rendeztek. A hangversenyek közreműködött Kolomiczák Sándor, a danzigi opera tagja és felesége, Weintrich Trude. A hangversenyt nagyszámú közönség hallgatta végig. A bevételt a rendház a józseffalvi tűzkárosultak javára fordítja.

Tragikus halál. Széles körben mély részvétet keltett dr. Hajnal Sándor nyugalmazott pénzügyi tisztviselő és a temesvári „Prima Cassa de Ajutor” temetkezési egyesület helybeli képviselője váratlanul bekövetkezett halála. Temetése f. évi július hó 5-én lesz, délután 5 órakor, az új zsidótemető halottasházából.

Újabb házkutatás a szlovákiai Egyesült Magyarpart helyiségében. Pozsony. A szlovákiai Egyesült Magyarpart helyiségében tegnap újabb házkutatás történt, amelynek során hat személyt a rendőrségre kísértek, ahol kihallgatták őket.

Halálozás. Moskóvíz Dávid ismét aradi polgár kedden reggel 58-ik életévében elhunyt. Moskóvíz Dávid temetése július 5-én, szerdán 7 órakor megy végbe a régi Izraelita-temető halottasházából. Halálát széleskörű rokonság gyászolja.

Ismét a verbehozott Fritz Kuhn választották az amerikai németek szövetségének elnökévé. Newyork. (Rador.) Fritz Kuhn ismét megválasztották az amerikai németek szövetségének elnökévé. Ismeretes, hogy a hatóságok nemrég eljárást indítottak Kuhn ellen.

Dr. Fischer Ilona ismét rendel.

Egyenlő számban kerültek a mehalai egyháztanácsba magyarok és németek. A temesvári katolikus egyházközségek közül a mehalai tartotta meg elsőnek az új egyháztanács tagjainak megválasztását. A lefolyt választáson összesen hatvan tanácsost választottak, harminc magyart és harminc németet. A választásra részletes jegyzőkönyv készült még vasárnap délután és azt jóváhagyás céljából felterjesztik a püspöki hatóságnak. A választás időtartama három évre szól. A többi temesvári egyházközségekben az ősz folyamán éltik meg az új választásokat.

A szerencse mindég jelen van!

Vásároljon egy szerencsés

GOLDSCHMIDT sorsjegyet!

A nagyváradi tábla a trianoni békeszerződés alapján döntött egy máramarosi gyógyszerész állampolgársági ügyében. Érdekes állampolgársági ügyben ítélték a nagyváradi tábla. Schwartz Miksa máramarosszigeti gyógyszerész állampolgárságát a sziget törvényszék megsemmisítette. Az ítélet indoklása szerint Schwartz 1919-ben Magyarországra optált, később pedig idegen álléval tért haza. A gyógyszerész a törvényszék határozata ellen a nagyváradi táblához fellebbezett. Itt dr. Simona Gheorghe a főtárgyaláson kifejtette, hogy Schwartz azért optált Magyarországra, hogy családját hazahozhassa Máramarosszigetre. Az optálási engedélyt azonban nem vette igénybe, hanem egy év múlva Csehszlovákiába ment. Innen átmoncolták Magyarországra, ahonnan a cseh konzulátus utlevelével visszajött Romániába. Simona dr. kijelentette még, hogy a trianoni békeszerződés értelmében az optálási jog csak egy évig volt érvényes. A tábla végül is bekérte a trianoni békeszerződés szövegét és az idevonatkozó szakaszok áttanulmányozása után, a máramarosi törvényszék határozatát megsemmisítve, megerősítette Schwartz Miksa állampolgárságát.

Meg akarta mutatni, hogy jó uszó. — vízbe fulladt. Braila. Gh. Ionita 13 éves inas a Duna partján szórakozott több barátjával. Be akarta mutatni, hogy milyen kitűnő uszó és ezért a magas partról beleugrott a vízbe. Örvénybe került és barátai szemeláttára a vízbe fulladt.

Százharminctagu cigánybetörőbandát tartóztatott le a brassói rendőrség. Brassó. A brassói rendőrség százharminctagu vándor cigánybandát tartóztatott le. A cigányokat Bacaba Rítica nevi cigány vezette és rövid idő alatt 50 rablást vittek véghez a mezejében.

Józseffelváért...!

Arad és Aradmegye magyar társadalmának minden rétege kivésvi részét a Józseffelvá tüzkárosultak megsegítéséből Naponta újabb és újabb adományok érkeznek az áldozatkész adakozók részéről. Kedden az alábbi két adomány érkezett az Aradi Közlöny kiadói hivatalába Józseffelvá tüzkárosultjai részére:

	Eddig befolyt összeg:	Lei 23.927.—
I. T.	— — — — —	Lei 50.—
W. K.	— — — — —	Lei 100.—
	Összesen	Lei 24.077.—

Az aradi érettségi vizsgák eredménye

Julius 4-én az esti órákban véglegesen befejeződött az aradi érettségizetők bizottság működése. Az eredmény: 91-en jelentkeztek írásbeli érettségire, akik közül 74 sikeresen tette le az írásbeli érettségit s így szóbeli vizsgára állhatott. Érettségire jelentkezett a karánsebesi liceumból 19, elbukott 3, a lugosi liceumból 18, akikből ugyancsak 3 nem vizsgázott sikeresen, a Ghiba Birta leányliceumból 12, elbukott 1, a Moise Nicoara liceumból 37, elbukott 1 és a római katolikus gimnáziumból 5, akik közül csak 2 vizsgázott sikeresen. Az aradi Moise Nicoara fiú liceumban működő érettségizetők bizottság előtt a szóbeli vizsgán elbuktak 11-en és sikeresen vizsgázott 63 diák.

A 11 elbukott diák közül 8 kisebbségi.

Az érettségi utolsó napján, július 4-én sikeresen vizsgáztak: Mihoc Ovidiu, Mironescu Caius, Muresan Oscar, Musca Miron, Nagy Pál, Oppenheimer István, Popescu Nicolae, Pribac Gheorghe, Rác János, Romanescu Ioan, Róth Sándor, Senchea Mircea, Seracu Ioan, Vancu Gheorghe.

— **Emlékművet emelnek XI. Pius pápának.** Vatikánvárosból jelentik: XII. Pius pápa elhatározta, hogy a Szent Péter-bazilikában nagynevű elődjének, XI. Pius pápának emlékművet állíttat. Az emlékmű elkészítésével kapcsolatos munkák elvégzésére bizottságot nevezett ki, amelynek elnöke Nasali Rossa lett.

— **Házasság.** Vajda Baba és Weisz György mérnök, Timisoara, házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

A puder kiválasztása.

A puder az arc bőr igen fontos kelléke. Részben az arc bőr védelmére szolgál, részben pedig hamvas, egészségesen ható külszint kölcsönöz az arc bőrnek. Szabály az, hogy a zsíros arc bőrhöz **puder helyett használjunk „SULFAMYL“-kénpudert.**

— **Amerikai vegyész új olírást talált fel műkaucuk előállítására.** Csikágó. (Rador.) Gustav Egloff dr., a csikágói ipari kísérleti laboratórium igazgatója bejelentette, hogy felfedezett egy új módszert, amellyel szintetikus uton kaucukot állíthatnak elő. A tudós azt is közölte, hogy az idevonatkozó kísérleteket már elvégezték s azok a legteljesebb sikerrel jártak.

Kétféle Sorsjáték van!

Az egyik azok számára, akik sokat akarnak nyerni, a másik azoknak, akik keveset akarnak kockáztatni.

GOLDSCHMIDT Bank sorsjegye mindkét igényt kielégíti! :-:

— **Meghalt malomgátfalvi Diószeghy József nyugalmazott vasuti felügyelő.** Malomgátfalvi Diószeghy József vasuti felügyelő életének 68-ik évében elhunyt. Diószeghy József, mint vasuti felügyelő került Aradra és hosszabb-rövidebb ideig több megyei községben töltött be állomásfőnöki tisztséget, így Szentannán is volt állomásfőnök, majd hat esztendővel az imperiumváltozás után nyugdíjazták. Az életerős, munkaszerető férfi azonban nem élte a nyugdíjasok egyhangú életét, hanem dolgozni akart és el is helyezkedett a textilgyárban, ahol még szombaton serénven dolgozott. Amikor hazatért rosszulról panaszkodott, orvost hívtak ágyához és az orvos bélyűdést állapított meg. A betegség egyre jobban erőt vett a köztiszteletben álló vasuti felügyelőn és hétfő este csendesen elhunyt. Halálát feleségén, született Arnold Eván kinyúl három fiú és két leánygyermeké gyászolják, valamint testvérei és kiterjedt rokonsága. Egyik fia Diószeghy József, az aradi textilgyár főtisztviselője, testvéröccse pedig, Diószeghy László, neves festőművész. Id. Diószeghy József temetése július 5-én, szerdán délután 7 órakor lesz a felsőtemető halottasházából.

MI TÖRTÉNT A SNAGOV-TAVON..?

Az elmúlt vasárnap a Snagov-tavon, Bucuresti mellett bonyolították le az országos evezős bajnokságokat; az aradi evezős-történelemben „fekete lap” lesz mindig a snagov-i verseny... Évtizedek óta először történt meg, hogy az aradi versenyzők lemaradtak az első között.

Lemaradtak, — ez a tényállás, de miért? Világítsuk meg a háttért, akkor érthetővé válik a hirtelen letörés, amelyre könnyen adható magyarázat: az aradi evezősklubok amint köztudomású, három hónappal későbbben kezdhették a Maros vizén az edzést, — amíg a bucuresti-i, temesvári stb. klubok versenyzői már javában készültek a versenyre, addig az aradiak különböző rendelkezések miatt, nem evezhettek a Maroson.

A Snagov-tavi országos evezős bajnokság rendezőse kiváló vendéglátó, azonban kétségtelen, hogy a verseny-rendezés hiányai nagyon befolyásolták az eredményeket.

Először is az elszállásolás ellen lehet kifogás. A férfi versenyzőket nem klubházakba, hanem a tó mellett készített sátrakba költöztették. A szokatlan lakhely, a tisztálkodási lehetőség kényelme, az étkezés lerontotta a versenyzők állóképességét. Az edzések után meleg zuhany kell a fáradságos sportot űző sportembereknek és az étkezés nem annyira minőségileg, mint szokatlanságában volt kifogásolható. A női versenyzők elszállásolása ezzel szemben a legkifogástalanabb volt.

Igaz, hogy a szokatlan életmód a temesvári versenyzőket is megviselte, éppen ezért ezt nem lehet az aradi veszteség szélgéyzetéhez írni.

Az aradi veszteség két legfőbb oka: az edzés hiány és a versenyközben támadt zűrzavar. Az országos evezős bajnokság legklasszikusabb számában a nyolcas versenyben volt a legkirívóbb a fegyelmetlenség és tehetetlenség, amikor is a bójakkal jelzett versenypályákból kiugrottak a versenycsónokok. Ha a versenyből való kizárással büntetik azon versenyzőket, akik nem tartják be a versenyszabályokat és a kereszteléssel megakadályozott klubok csónakjait ismét rajthoz engedik állani, — egészen másképpen alakul az eredmény.

A nyolcevezős verseny lefolyását elevenítjük fel példaképpen: A rajtnál sorsolás után a következő sorrendben álltak fel a regatták: 1-es viz: Maros (Arad), 2-es viz: Hajós (Arad), 3-as viz: Metropol (Bucuresti) és a 4-es viz: Előre (Temesvár). A rögzített rajttól induló csónokok nem egyvonalban álltak, hanem ferde vonalban s így a temesvári Előre-klub regattája háromnegyed hajóhosszal indult... Ez a látványos előny már az induláskor nem volt jó hatással a többi versenyzőre. A tó vizén egyenes pályát is kijelölhettek volna.

— **Rajt!** — egyszerre lendültek a hajók az 1800 méteres pályának és 1200 méterig kevés különbséggel haladtak együtt a csónokok. Ekkor a Metropol kormányosa hirtelen keresztelte a Hajós-klub előtti pályát és a 3-as vizről az 1-es vizbe, vagyis a Maros-klub vizébe vezette a csónakját. Említettük, hogy a regatták között nem volt lényeges távkülönbség, így természetes, hogy a Maros-klub vizén evező Metropol csónakát elérte a Maros nyolcása. A két csónak lapátjai összegabalyodtak és bekerültek a 2-es vizbe, ahol a Hajós-klub csónaka belefutott a Metropol nyolcasába. Eközben a temesvári Előre csapata előre szökött és győztesen befutott a célba...

A Hajós és a Maros nyolcása megsérülten is sport szerűen folytatta a versenyt. A versenybírók véleményeltérés után hirdette ki az eredményt, amelynek értelmében nemcsak a Metropol csapata, hanem a Maros versenyzői is diszkvalifikáltak. A Maros csapatát miért büntették? — hiszen a saját vizén érte az összeütközés. A versenyt — mint ahogyan a zsűri kezdetben akarta — újra le kellett volna bonyolítani. Az Előre csapata megérdemelten nyerte a kiérdelmet, sportszerűen, saját vizén evezve futott célba. A második díjat a Hajós versenyzőknek ítélte a versenybíró, ság.

Kétségtelen, hogy az összes versenyszámokban meglátszott a temesvári és a bucuresti-i csapatok edzési főlénye az aradi csapatokkal szemben. Az aradi klubok, — mint ismeretes, edzési hiány miatt kérétek a verseny időpontjának kitolását, amit különböző okok miatt nem teljesíthettek s így az aradi klubok vezetősége, — a sportszellemehez felemelkedve — tekintve, hogy az elmúlt esztendőben több országos bajnoki számot is nyertek, mint bajnokságvédők, nem álltak el még a reménytelennek látszó küzdelemtől sem.

(n. i.)

— **A Hakoah tornáunnepele.** Az aradi Hakoah sportegylet kedd este 9 órai kezdettel a zsidóiskola udvarán nagyszabású tornáunnepelet rendezett, amelyen nagyszámu közönség jelent meg. A látványos bemutatón főleg a kisgyermek csapatok aratott sikert.

— **Betörők jártak egy aradi cipésműhelyben.** Az elmúlt éjszaka folyamán betörők garázdálkodtak Hanga Gheorghe aradi cipésmester Targului-uccai műhelyében. A kelmetlen látogatók fellörték a műhely ajtaját és a helyiségből iz pár cipőt, különböző szerszámokat és bőrűrt vittek magukkal. A betörést kedden reggel a nyitáskor a cipésmester fedezte fel, aki arról azonnal értesítette a rendőrséget.

Hogyan távolítottam el ráncaimat

miután elkortelenül kísérleteztem kozmetikus specialitásokkal és ugynevezett „ranciales” készítményekkel.

ÉNY EGÉSZEN EGYSZERŰ, OTTHON ELVÉGEZHETŐ KEZELÉS CSODÁKAT MŰVELI

Este, lefekvés előtt, Biocel-t tartalmazó krémem kenetem arcomra. Ezt az anyagot fiatal állatok bőrsejtjeiből vonják ki és azonos az emberi bőr Biocel anyagával. Ez az — ugyszólván — csodálatos a nyárgulalmassá, tészté és fiatallá teszi a bőrt. Egy hirneves bécsi egyetemi tanár fedezte fel és ez most a közismerten egyszerű párisi rózsaszínű Tokalon krém főalkatrésze. Használja ezt a Biocel-t tartalmazó bőrtápszert minden este lefekvés előtt. Reggel használjon fehér Tokalon krémet, amely táplálja a bőrt, összehúzza a kitágult pórusokat és a legjobb puder-alap. Mindkét krém használata esetén garantálják a kedvező eredményt, ellenkező esetben duplán visszakapja pénzét. Most tubusban is kapható Lei 45. — től.

— **Az aradi munkafelügyelőség közli,** hogy a „Munka és Jókérd” színtársulata július 7-ikén délután 5 és este 9 órakor bemutatja az aradi Kulturpalota színpadán Aristophanes „Plutus” című vígjátékát. Az előadáson a legkiválóbb bucuresti-i színészek szerepelnek. Munkások, tisztviselők és kisiparosok 5 és 10 leies áron kapják a belépőjegyeket. A színházbarát, de munkakamarai tag közönség részére 30 és 60 leies jegyeket állapítottak meg. Jegyek elővételben úgy délután, mint délután kaphatók a Kulturpalota pénztáránál.

— **Öngyilkosság.** Kedd reggel arról értesítették a központi rendőrséget, hogy a Margárita-ucca 6. számú házban lakó Sauerland Mária süteményárúsnő öngyilkosságot követett el. A rendőrség részéről Dumitrescu Constantin rendőrtiszt szállt ki a helyszínre Vajdan Tralan dr. hatóságai orvossal. A helyszíni vizsgálat során kiderült, hogy a 43 esztendőss asszony a hajnali órákban akasztotta fel magát szobájában. Az életunt hosszabb ideje gyögyvithatatlan betegségben szenvedett és ez keserítette el annyira, hogy eldobja magától az életet.

— **Koszorúmegváltás.** Moskovitz Dávid ravatalára színt koszorúmegváltás címen a szeretetház javára az alanti adományok folytak be: Páli Ernő 100 lei, Weiszberger Gusztáv 100 lei, Weiszberger Lipót 200 lei, Kornis Testvérek 100 lei, Koch Dániel 100 lei, Weiszberger Henrik 100 lei, Klein Sándor 300 lei, Adler Dániel 100 lei, Hegedűs Gyula 200 lei.

— **Az aradi Zsidó Nemzeti Szövetség két nagyszabású rendezvényt fejezi be munkájával.** Az első egy meeting, mely beindítja a Keren Kaimeth idel Galil-akcióját. Ez szerdán este 9 órakor lesz a Ciomista Otthonban (Str. V. Goldis 8.) megtartva, vezérszónokai Reiter Károly, a Zs. N. Sz. orsz. elnöke és Weinberger Nándor, a Keren Kaimeth orsz. főtitkára. A második rendezvény Herzl Tivadar, a cionista mozgalom nagy vezérének halálának évfordulóján, július 9-én, vasárnap este 9 órakor lesz szintén a Ciomista Otthonban. A Herzl-émlékbeszédet „Danzig Hiljeli” az Új Kelet munkatársa, az aradi közönség által ismert országoshírű szónok tartja. A belépés mindkét rendezvényre díjtalan.

MAGYAR SZINHAZ
az Iparosotthonban

Szerdán: **A nagy kaland**
operettstüger.

C-ütdörökön: **Havasi napsütés**
Hunyadi-vígjáték

INSPEKCIÓS GYOGYSZERTARAK:

VOJTEK gyógyszer-tár, Bulev. Regina Maria 25. (Tel.: 15—10.)

DANCIU gyógyszer-tár, Piata Mihai Viteazul 13. (Tel.: 15—78.)

BERNATH gyógyszer-tár, állomással szemben, **BERGER** gyógyszer-tár, Saguna-ut.

A NYEREMÉNYEKET a nyerteseknek minden adólevonás nélkül fizetik ki. A MILLIÓ MILLIÓ!

AURORA

ELÁRUSÍTÓ HELYEI

HELYI CIM.

Aradmegyei Takarékpénztár R. T.

SPORT KÖZLÖNY

Vasárnap találkozik a Rapid és a Sp. Studentesc a Román Kupa döntőjében
Folytatják a selejtező-mérkőzéseket az A. ligába való jutásért

Csütörtökön és vasárnap került lebonyolításra Bucurestiben a Román Kupa két középdöntője, amelyből a Sp. Studentesc és a bajnokverő Rapid kerültek ki győztesként és a döntő meccset július 9-én, most vasárnap bonyolítják le.

A Sp. Studentesc az AMTE (AMEFA) ellen, a Rapid pedig az országos bajnok Venus ellen szerezte meg a jogot a döntőben való részvételre és a vasárnapi mérkőzés iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. Természetesen mindkét csapat a legjobb összetételben áll ki, helyesebben egyik sem változtat a győztes együttesen, tehát vasárnap a következő csapatok állnak majd szemben egymással:

Rapid: Radulescu — Marton, Lengher — Vintila, Rasinaru, Costea — Sipos, Moldoveanu Barátky, Gavrilescu, Bogdan.

Sp. Studentesc: Constantinescu — Duce, Ba-

dulescu — Dumitrescu, Dragan, Constantinescu Grecu — Angheloiu, Mihailescu, Remus, Stefanescu, Gica Popescu.

A Rapid játékosai egyébként a Venus felett aratott győzelem után egyenként 6.000 lei jutalomban részesültek.

Vasárnap folytatódnak a küzdelmek az A) ligába való kerülésért és vasárnap estére már valószínűleg ismeretessé válik az a két csapat, mely bekerül az A) divízióba, míg a harmadik felkerülő kiléte csak két hét múlva dől el. A Mures látja vendégül a CAMT-ot és a temesvári csapat aligha adja le háromgólos előnyét. A másik mérkőzésen óriási küzdelem várható. Az Unirea Tricolor otthon csak döntetlenül játszott a Gloria CFR.-el, vasárnap Galatiban a második meccsen jóval nehezebb dolga lesz az obori csapatnak, ha győzni akar. A valószínűség amellettszól, hogy a

Menj az **AURORA** elárusító helyeihez

vásárolj sorsjegyet, nézd meg a húzási tervet és minden gondtól megszabadultál **A 20. SORSJÁTÉK HUZÁSAINAK**

napjai: július 15. augusztus 15. szeptember 15. és október 15.

CAMT és a Gloria CFR. kerülnek be, — mint legjobb kettő — az A) ligába és az Unirea Tricolor valamint a Mures újabb kettős mérkőzésen döntik majd el, hogy melyikük jusson be még az ígért földjére.

Magyar úgy kapából!

A magyar víziló-bajnokságban több mérkőzést bonyolítottak le, köztük az UTE—MAC rangadót. Az eredmények a következők: UTE—MAC 4:1 (1:0), MTK—MESE 4:1 (4:0), FTC—BEAC 1:1 (1:0).

A német—dán atletikai versenyen, amelyen a németek 101:79 arányban győztek, az 5000 méteres síkfutásban Hellersmann 14 o. 34.6 mp.-es idővel új német csúcsteljesítményt állított fel.

Párisban a professzionista tenisz-világbajnoki tornán a férfi egyes döntőjében Donald Budge 6:3, 7:5, 6:8, 10:12, 6:3 arányban legyőzte Vinst.

Az angol válogatott csapat az ottani szövetség határozata értelmében 1940-ben két válogatott mérkőzést bonyolít le a Kontinensen és pedig Budapesten a magyar, Varsóban pedig a lengyel válogatott ellen.

Kolozsváron nagy atletikai versenyt bonyolítottak le és azon két új csúcsteljesítmény született: Kiss (KAC) 1 p. 56.4 mp.-es rekorddal győzött a 800 méteren, Biró (KAC) pedig 4753 cm.-el, amely szintén csúcsteljesítmény, nyert a kalapácsvetésben.

Pénteken kezdődnek a kerületi tenisz-bajnokságok

A kerületi tenisz-bajnoki versenyt ezúttal Temesváron bonyolítják le a szövetség rendezésében és a verseny pénteken, július 7-én reggel 8 órakor veszi kezdetét. A versenyen természetesen I. II. osztályú és ifjúsági számok vannak s azokon az aradi gárda csaknem teljes számban résztvesz. Az aradiak közül a Gloria, AAC (CAA), AKE (RPA) és Hellas indítják legjobbjaikat és remélhetőleg meg fogják állni helyüket a nagy konkurenciában.

TENISZEZŐK Ami még nem volt Aradon. FIGYELMÉBE! **Albert** P. Catadralei Str. I. Petras aradi képviselője

A Venus nyerte az országos ifjúsági bajnokságot

A Rapid—Venus mérkőzés előjátékként a Venus ifjúsági csapata játszott az országos ifjúsági bajnokságért az Universitatea ifjúsági csapatával. A mérkőzést a Venus nyerte meg 3:1 (1:1) arányban. A győztes csapat egyesülete 100 ezer lei, a vesztes csapaté pedig 50 ezer lei jutalmat kapott a labdarugó szövetségtől.

Európabajnoki versenyt akar rendezni az országos evezős-szövetség

Bucuresti. A Snagov tavon lefolyt országos evezős-bajnoki verseny iránt mutatkozott hatalmas érdeklődés, valamint a verseny érdekes és izgalmas lefolyása arra készítetk az országos evezős szövetséget, hogy a nemzetközi szövetségtől a legközelebbi Európa-bajnokság rendezési jogát kikérjék. Az idevonatkozó kérelmet tartalmazó átíratot már el is küldötték a nemzetközi evezős-szövetséghez és most ennek válaszára függ az, hogy lesz-e Bucurestiben európabajnoki evezős-verseny, vagy sem.

Slavia—Beogradski 2:1 (2:1)

Prágában hétfőn Középeurópa Kupa mérkőzés. A Slavia győzött ugyan de még sem megy tovább, mert a Beogradski Belgrádban 4:0-ra győzött és így 5:2 gólaránnyal továbbjutott. Bíró: Xifando román volt. A gólok: Bican (2), illetve Gisovics. Vasárnap Beogradban: Beogradski—Ujpest.

O Elmaradt a Jiul—Rovine Grivita mérkőzés. Vasárnap kellett volna lelétszania a Jiulnak a Rovine Grivitával a B-liga utolsó bajnoki mérkőzését. A Rovine Grivita nem állt ki és így a mérkőzés kétpontjást a Jiul kapta meg. Ezután a Jiul a Fratii Buzajii néven egyesült két craiovai csapattal barátságos mérkőzést játszott, amely 2:2 (2:1) arányban döntetlenül végződött.

Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a mindenható Isten megmásíthatatlan akaratából, sz retett tivér, nagybácsi, rokon és jó barát

Moskovitz Dávid

folyó hó 4-én reggel 58-ik évében elhalálozott.

Hült tetemét 1939. július 5-én 7 órakor az izr. régi temető halottasházából kísérik örök pihenőre.

Nyugodj békében.

Arad, 1939. július hó 4.

Özv. Melchner Józsefné szül. Moskovitz Róza Moskovitz Emil testvérei.

Özv. Moskovitz Mórné sógoráné. Unokahugai és öccsei valamint számos rokonai.

(Minden külön értesítés helyett).

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Kedvezmények a vállalkozók adójának kifizetésénél

Az adót csak az elvállalt munka ellenértékének kifizetése után kell leróni

A pénzügyminisztérium legújabb intézkedéseivel kedvezményeket léptetett életbe az építészek és általában a vállalkozók adófizetésével kapcsolatban. Mint ismeretes,

az április elsejei adótörvény úgy intézkedik, hogy a vállalkozókra nem vetnek egy összegben évi adót, hanem a munkálataikról szóló szerződéseket a pénzügyigazgatóságon kell láttaoztatniok

és a szerződésben foglalt összegek után fizetik az adót.

A pénzügyminisztérium most úgy intézkedett, hogy

a vállalkozók az adót csak azután fizessék ki, miután a szerződésben foglalt munkálatok után járó összegeket már kézhez kapták.

Ez a kedvezmény azonban csak a pénzügyi év végéig szól és

a pénzügyi év befejezése előtt a vállalkozók a szerződések után esedékes adó teljes összegét ki kell, hogy fizessék.

Egy régebbi rendelkezés értelmében a több évre szóló munkálatok esetében az adó csak azon összeg után fizetendő, amely a folyó pénzügyi évre esik.

A kincstárnak mindenestre olyan intézkedéseket kell fogantatnia, amelyekkel járandóságait biztosítja és ezért a minisztérium úgy intézkedett, hogy az említett szerződések láttamozásával egyidejűleg a kincstár tiltsa le az adó címén esedékes összegeket azoknál, akik a vállalkozókkal dolgoztatnak.

Az üzemszünetek alatt évente egyszer-kétszer aprólékos ellenőrzés lesz a fogyasztási illeték fizetésére kötelezett vállalatoknál

A fogyasztási adó alá eső cikkek gyártásával foglalkozó gyárak és üzemek ellenőrzésére kijelölt kincstári közegek azt a javaslatot tették a pénzügyminisztériumnak, hogy miután az év folyamán ezeket a vállalatokat csak felületes módon lehet ellenőrizni, alaposabb szemle érdekében ajánlatos lenne, ha évente egyszer, vagy kétszer leállítanák az üzemeket. A pénzügyminisztérium ezt az előterjesztést magáévá tette. Az erre vonatkozó utasítás szerint ugyanis nagyon kevés olyan vállalat esik ebbe a kategóriába, amelynél az üzem leállítása károkat okozna. Viszont a legtöbb vállalat amugyis szünetelteti üzemét néhányszor egy évben, következésképpen a pénzügyi közegek ezekben a vállalatok által elrendelt szünetidőkben fogják az üzem ügymenét a fogyasztási adó szempontjából alaposan ellenőrizni. A közvetett adók ellenőrzésével kapcsolatban egyébként a pénzügyminisztériumban külön bizottság létesült, amely elhatározta, hogy az ebben az ágazatban működő adóellenőrök bélyegilleték, örökösödési adó, forgalmi és látványossági, valamint automobiladó ügyekben specializálják magukat és a jövőben csakis ilyen adó ügyekkel foglalkozzanak. Tekintettel arra, hogy a pénzügyminisztériumnak jelenleg nincs elég személyzete a különféle illetékek ellenőrzésére, viszont a különböző vállalatokhoz kirendelt ellenőrök kizárólag az illető céget ellenőrzik, mely cégek igen nagy számban vannak, a pénzügyminiszter úgy intézkedett, hogy azok az ellenőrök, akik a közvetlen adókban dolgoznak, továbbra is kötelesek ellenőrizni a fogyasztási adó alá eső cikkek előállításával foglalkozó vállalatokat. Végül a minisztérium még egy rendelkezést adott ki ezzel a kérdéssel kapcsolatban, amellyel közli az ellenőrző közegekkel, hogy a fogyasztási illeték alá eső cikkek szállítási kísérőjegyzékeinek kiállításához, ha a leállítások áruraktárból ugyan azon a napon több kiszállítás történik, elegendő egyszeri bélyeges kérvényt kiállítani.

= A munkaügyi vezérfelügyelő láttaozza a céhek könyveit. A munkaügyi minisztérium rendelkezése értelmében azon céhek könyveit, amelyek jogi személyiségét már elismerték, a helytartóság területén működő munkaügyi vezérfelügyelőség láttaozza és pecsétli le.

= Emellett a német-francia kereskedelmi forgalom keretét. Párisi jelentés szerint a német-francia kereskedelmi tárgyalások végetértek és aláírták az új egyezményt, amelynek értelmében a két nagyhatalom közötti árucseret forgalom keretét kibővítik.

= Bársági gabonaárak. Buza 78 kg. hektoliter súlyu 385-390, toronjái buza 385-390, tengeri 410, zab 480, nullásliszt 800, négyeshszt 730 zsák nélkül.

= Közgyűlést tartott a Buhusi. A buhusi textilipar közgyűlést tartott, amelyen ismertették az igazgatóság évi jelentését. A jelentésből kitűnik, hogy a 25,9 millió leies évi nyereséget részben a tartalékalapok táplálására fordítják, részben pedig átviszik a következő évre. Az idén a vállalat nem fizet osztalékot. A közgyűlés jóváhagyta a következőknek az igazgatóságba való megválasztását: C. Argetoianu, Ferdinand Motte Balay, Mircea Durma és Franz Stern. Az igazgatóság elnökévé ismét Tancred Constantinescut, delegált elnöksztrátorrá pedig Margulies Lázárt választották meg.

= Mézeskenyérrel gyógyították meg szájjal és körömfájásban szenvedő állatokat a szörénymegyei gazdák. A begavölgyi magyar gazdák állatállományában de Szörénymegye más járásában is több, mint hat hete szájjal- és körömfájás-járvány lépett fel. A járvány már színőfében van s ha újabb megbetegedés nem történik, az állategészségügyi hatóságok feloldják az elrendelt vesztézárt. A begavölgyi magyar gazdák érdekes új módszerrel próbálták meggyorsítani a gyógyulási folyamatot állataiknál. Mézeskenyérrel etettek a hasítottkörü állatokkal és ennek hatására a nyálkázás megszűnt s a gyógyulási gyors folyamatot vett.

A falusi birtokok felaprózását akarja meggátolni az új mezőgazdasági törvény

A földművelésügyi minisztériumot hosszabb idő óta foglalkoztatja a falusi földbirtokok felaprózódásának a kérdése és ebben a kérdésben legközelebbi törvény is készül. A minisztérium azóta bizottságot nevezett ki a birtokfelaprózódás megakadályozását és a mezőgazdasági tulajdon védelmét célzó javaslat kidolgozására és ez a bizottság most kezdte meg a munkáját. Ennek a kérdésnek a megoldása igen messzemenő módon érdekli az egész ország lakosságát és gazdasági életét, mert egyfelől a visszaesett mezőgazdasági termelés fejlesztésének érdekeit szolgálja, másfelől pedig új alapokra helyezné a román elem fokozott foglalkoztatásának kötelezettségére vonatkozó politikát is. A földbirtokok felaprózódásának kérdését az agrárreform érlelte ki. Románia földreformját ugyanis a világháborút követő években politikai és társadalmi okokból hajtották végre a gazdasági szempontok erős mellőzésével. Ez a földbirtokok nagymérvű szétaprózódására vezetett, mely a földreform után is csak tovább fejlődött és e tulnyomórészt agrárállam gazdasági termelését oly végzetes mértékben lefokozta, hogy ha ezt a hiányt nem lett volna módjában Romániának a petroleumforrások bőséges kiaknázásával ellensúlyoznia, súlyos válságot idézett volna elő az ország gazdasági életében. Miután a petroleumforrások teljesítménye is csökkenni kezdett, a két év előtt hozott új mezőgazdasági törvény szigorú rendelkezéseket léptetett életbe a birtokaprózódás megállítására és a termelés fokozása céljából nagyszámú középbirtok kialakulása érdekében tágas lehetőségeket nyitott. Tudvalevően Romániában a 10-15 hektáros középbirtokok az összes birtoktesteknek mindössze 3 százalékát tették az 1931. évi adóstatistika adatai szerint, ugyanakkor az 5 hektáron alóli törpebirtokok az összes birtoktestek 86 százalékát képezték, melyek közt az egy birtokosra eső átlagterület mindössze 2,1 hektár volt. Ennyi birtokon nem tud egy család megélni, csak úgy, ha a családfő és nagyobb gyermekek mellékkereseti munkaalkalom után látnak. Így azonban a gazdálkodás színvonala nem emelhető, viszont képzett ipari munkásosztály sem tud kialakulni, míg a paraszt (Romániában 1931-ben 3 millió 400 ezer 5 hektáron alóli törpebirtokost tartottak nyilván), a „kiszökökhez” ragaszkodva, csak mellékkereseti munkaalkalmakat, tehát nagyobb részt napszámos-munkát keres az ipari munka területén. Ezért az új román mezőgazdasági törvény szigorúan megtiltja a 2 hektáron aluli birtoktestek további felosztását és minden módon, például szomszédbirtokosok elővételi jogának biztosításával stb. előmozdítani igyekszik a középbirtokok kialakulását az országban. Ezzel az államsok százezer parasztot remél elszakítani törpebirtokától, amiből ugysem tud megélni és áttelepíteni az ipari munka területére.

Rádióműsor

— Romániai idősámítás. —

SZERDA, JULIUS 5.

Bucuresti. 7: Ritmikus torna, lemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Lemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények, vizállásjelentés. 13.05: Victor Predescu zenekara. Ion Lucian énekével. 13.45: Felolvasás. 13.55: A zene folytatása. 14.10: Hírek. 14.30: A zene folytatása. 15.10: Időszerű közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Művészeti krónika. 19.17: Lemezek. 20: Dr. I. Simian előadása a gyermekparalízisről. 20.15: Rádiózenekar. Nella Dimitriu énekesnővel. 21.15: A keringőtől a jazzig. Nello Manzati zenei előadása. 22: Hírek, sportközlemények. 22.15: Rodica Buior román dalokat énekel. 22.35: Román népzene lemezek. 23: Hírek. 23.15: Ionel Giurgoa zenekara. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül és olaszul.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Szmirnov Szergej balalaikazenekara. 13.40: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.15: A rádió diákkélfőrája. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.10: Radics Béla cigányzenekara muzsikál. 19: Közvetítés Varsóból. 19.40: A rádió szalonzenekara. 20.15: Hírek. 20.35: A mátvásmadár. Hangjáték 3 felvonásban. 21.40: Operaházi Zenekar. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Tánclemezek. 23.40: Hírek külföldre német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Rácz Zsiga cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 20.35: Grieg: C-moll szonáta. Hanglemez. 21: Hírek. 21.20: G. Réthy Pál sakkefeadása. 21.50: Toki-Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál. 22.30: Időjárásjelentés.

Belgrad. 13: Népdalok. 14.10: Lemezek. 18.20: A rádió zenekara. 19.20: Lemezek. 20.05: Népdalok. 21: Operalemezek

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 6

Bucuresti. 7: Ritmikus torna, lemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Lemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények, vizállásjelentés. 13.05: A Luceafarul zenekar, Veronica Maximilian és Alexandru Boienescu énekszámával. 13.45: Felolvasás. 13.55: „Bobb” műsor közvetítése a Germandree házból. 14.10: Hírek. 14.30: A Luceafarul zenekar műsorának folytatása. 15.10: Időszerű közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Időszerű kulturális közlemények. 19.17: Theodor Rogalski zongorázik, Gheorghe Draghici csellózik. 19.45: Paul Jelescu zongorázik, dr. Popescu fuvojjázik. 20.05: Bucuresti a régi művészetben, Sergiu Ionescu előadása. 20.20: Petrica Motoiu zenekara. 21: Rimsky-Korsakoff lemezek. 22: Hírek, sportközlemények. 22.15: George Marinescu nápolyi dalokat énekel. 22.35: Velencei és nápolyi lemezek. 23: Cires-zenekar, Jean Moscopol énekszámával. 23.30: Olaszország részére adás.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Danyi József és cigányzenekara. 13.40: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés és vizállásjelentés. 14.30: Országos Postászenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Háztartási tanácsadó. 17.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. 18.10: A Szepesség városai. Nosz Gyula előadása. 18.40: Tánclemezek. 19.20: Csucstjesítmények. Felolvasás. 19.50: Csuka Béla viola da gamba számjai, zongorakisérettel. 20.15: Hírek. 20.25: Hat hónap története. Hang pillanatok az év első felének történetéből. 22: Hangverseny Chopin szülőháza előtt. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Francia operettrészletek hanglemezeiről. 23.25: Weidinger Ede szalonzenekara játszik. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.30: Fátvol Jancsi és cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 20.30: A magyar falu élete a XVIII. században. Felolvasás. 21: Hírek. 21.20: A rádió szalonzenekara. 21.50: Kosztolányi Dezsőné elbeszélései. 22.40: Időjárásjelentés.

Palace Pensio

BUDAPEST,

VII., Károly király-ut 9/a

Telefon: 141-610, 141-620

Központi kékves. 50 szoba. Minden komfort. (Hidrog-meleg folyóvíz, központi fűtés, s.b.) Francia és diétás konyha. — Szobák el-látás nélkül is. — Időszerű árak!

MA ESTE MEETING A CIONISTA OTTHONBAN

Szónokok: Reiter Károly és Weinberger Nándor, Temesvár. — Kezdeté 9 órakor, Str. V. Goldis 8. — Belépés díjtalan

Legújabb jelentéseink:

Az olasz sajtó szerint

Molotov azt kívánja, hogy Lengyelország szállja meg Danzigot

Rómából jelentik: Az olasz lapok jelentése szerint Molotov külügyi népbiztos legutóbbi jegyzékében azt követeli, hogy Lengyelország szállja meg Danzigot. Az olasz sajtó szerint ez az oka annak, hogy Németország segédkezet nyújt a danzigi karhatalom felerősítésére.

Londonból jelentik: A Havas-iroda londoni tudósítója közli, hogy nagy feltűnést keltett az angol fővárosban az egyik londoni lap keddi reggeli számában megjelent cikk, amely arról számolt be, hogy Szovjet-országnak fenntartással elfogadta az angol és francia javaslatot a hármass egyezmény megkötésére. A lap szerint az egyezmény megkötése teljesen biztos és már csak a megfogalmazott egyezmény aláírása van hátra.

Jó hírrel szolgálnak a diplomáciai körök véleménye szerint ez a híradás túlzottan derülendő, mert egyelőre hivatalosan még nem kaptak értesítést arról, hogy a szovjetkormány elfogadta volna a szombaton átnyújtott angol-francia javaslatot a szerződés megkötésének alapjául.

Londonból jelentik: A Reuter-iroda jelenti: A londoni szovjet körökben kijelentették, hogy a szombaton Moszkvában átnyújtott angol-francia javaslat orosz körökben nagyon jó hatást váltott ki a hármass szerződés megkötése szempontjából. A vélemények szerint a tárgyalások kedvezően haladnak és már csak egyes részletek kérdése késleltetik az egyezmény megkötését. A londoni szovjetkörök szerint a Balti-államok kérdésében is megegyezés jött létre.

Véres ütközet

a mongol és mandzsu csapatok között

Tokióból jelentik: A japán repülők a Kalla-folyó mentén két S. P.-jelzésű szovjet bombavetőt és hat vadászgépet lőtek le. Több száz szovjet harcikocsi támadta meg a japán állásokat, ezek közül a japán csapatok harminc harcikocsit megsemmisítettek. Száz harcikocsi már-már elérte célját, de az utolsó pillanatban sikerült harc képtelenné tenni azokat.

Londonból jelentik: Az itteni japán nagykövetség a mongoliai eseményekkel kapcsolatban kijelentette, hogy a mongol csapatok áthatoltak mandzsu terület-

re. A japánok már több ízben megpróbálták békés úton elintézni ezeket a határincidenteket, de minthogy látják, hogy ilyen módon képtelenek céljukat elérni, kénytelenek voltak a kwantung-hadsereggel visszazorítani a mongol hadosztályokat. Ennek a lépésnek azonban csak határbiztosítási jellege van.

Sanghaiból jelentik: A tiencsini ostromzárát japán részről megszigorították, minek következtében most már a romlandó élelmicikkeket és a szemet sem engedik be a japánok az engedélyes területre.

Ribbentrop Eszt- és Lettországra utazik

Berlin. Ribbentrop német külügyminiszter az eszt és lett külügyminiszterek meghívásának eleget téve, legközelebb ellátogat a két balti államba, ahol több napig fog tartózkodni.

Varsó. (Rador.) A Stefani olasz távirati iroda közlése szerint a közeli napokban egy

francia torpedóromboló érkezik Gdyniába a lengyel flotta vendégeként. A Kurjer Warszawski című lengyel lap tudni véli, hogy Anglia egy nagyobb hajóegységet küld a Balti-tengerre, előzőleg azonban megvárják a moszkvai tárgyalások eredményét.

A bolgár miniszterelnök Berlinben

Berlinből jelentik: Kiossevanoff bolgár miniszterelnök, utban a német főváros felé, megérkezett Belgradba. A pályaudvaron Cincár Markovics külügyminiszter üdvözölte az átutazó bolgár miniszterelnököt, aki anélkül, hogy megszakitotta volna utját, tovább utazott Berlin felé.

A lapok megírják, hogy Bulgária a háború után pékés politikát folytatott és most sem akar egyik európai hatalmi csoporthoz sem lecsatlakozni.

Berlin. (Rador.) Hitler kancellár hétfőn Hamburgból visszatért Berlinbe és ott marad, amíg

Kiossevanoff bolgár miniszterelnökkel a tanácskozások tartanak.

A magyar parlament elé kerül az agrárreform javaslata

Budapest. (Rador.) A kormány a parlament nyári ülészakán előterjeszti az agrárreformról szóló törvénytervezetet.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elveszetti, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések **szavankint 1 leu.** Egyéb apróhirdetés **szavankint 2 leu.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST KERES

Gépeszi állást keres cséplésre gözgéphez Kremer Ferenc, Sírja 1613. 3027

ALKALMAZÁST NYER

KERESTETIK MASAMÓDLEÁNY azonbanra jó fizetéssel. Cim a kiadóban.

Elsőrangú uriház keres megbízható, kitűnő bizonyítványokkal rendelkező, lehetőleg németül beszélő szobaleányt. Jelentkezni a Neuman-textilgyár portásánál. 3026

LAKÁS

Egyszobás, fürdőszobás, parkettás, földszinti, uccai lakások július 15., vagy aug. 1-ére kiadók, Str. Mátásari No. 34., tisztviselőtelep. 3004

Keresek különbejára bútorozott, lehetőleg kétszobás, fürdőszobás lakást. Igénybevennék 2-3 hónapos időtartamra is. Cimeket „Hotel Central 58.” leadni. 3024

INGATLAN

Vennék tőkebefektetésre alkalmi bérházat, 400 ezer befizetéssel. Cimet a kiadóba „Belváros” jeligére. 3035

Tőkebefektetésre ritka alkalom. Elköltözés miatt kedvező áron eladó emeletes sarok ház, 10% nettó jövedelemmel (Szabadság-tértől 1 percre uccakeresztetés). Cim a kiadóban.

VÉTEL-ELADÁS

Fárol szedett kajszi kapható. Str. Căpitan Ignat 45. 3034

Szeptember elsején kezdi meg működését az aradi pilótaiskola

A légügyi és tengerészetiügyi minisztériumtól tegnap megérkezett annak a jóváhagyása, hogy a temestartományi pilótaiskolát Aradon szervezzék meg. A pilótaiskola Georgescu Petre tábornok, helyőrségparancsnok védnöksége és Barbulescu Simion repülőkapitány, az aradi repülőtér parancsnokának műszaki irányítása mellett végzi majd működését. A miniszteri jóváhagyás alapján a pilótaiskola, amelyben motoros és motornélküli repülésre oktatják a pilótajelölteket, szeptember elsején kezdi meg működését. A pilótaiskola felállításához szükséges anyagi alap már az érdekeltek rendelkezésére áll és a közeli napokban megkezdik a repülőtérre a repülőiskolához szükséges berendezések felszerelését.

Korlátozás nélkül lehet utazni

az ötvenszázalékos kedvezményű fürdőhelyekre

Bucuresti. Nemrégiben közöltük a CFR vezérigazgatóságának azon rendeletét, melyvel zónákat állapított meg azon fürdő- és üdülőhelyek köré, melyekre 25 százalékos utazási kedvezménnyel lehet utazni, de a régi rendszerrel ellentétben most már csak a zónákban feltüntetett állomásokról. Most

a vezérigazgatóság újabb rendeletet adott ki, melyben közli az érdekelt közönséggel, hogy a „zónarendszer” csak a 25 százalékos kedvezményű fürdőhelyekre vonatkozik és hogy az ötvenszázalékos kedvezményű fürdőhelyekre korlátozás nélkül, az ország minden részéből a teljes kedvezménnyel lehet utazni.

Közli a vezérigazgatóság azt is, hogy az úgynevezett „fürdőborítékok” árát, mely eredetileg kocsiosztályonként 66, 44 és 33 leiben volt megállapítva, július 1-től kezdve 30-20-10 leire szállította le.

Ezeket a „borítékokat” az állomásokon állítják ki a fürdőhelyekre utazó közönségnek azon célra, hogy az utazási kedvezményt, illetve kedvezményes jegyet ne lehessen másnak átadni. Ebbe a borítékba teszik az állomásokon a megváltott jegvet, a borítékra felírják az utas nevét, a jegy számát, az utazás napját és ezen kell a fürdőigazgatóságoknak igazolni a fürdőhely látogatását és onnan való visszatéréskor csak ezek után adják ki az utasnak (25 százalékos kedvezményű fürdőknél) a féláru jegvet, illetve ötvenszázalékos kedvezményű fürdőknél csak a boríték felmutatása esetén érvényesítik díjtalan visszautazásra az odautazáskor megváltott egész jegvet.

Négyhónapos drótszörű foxi eladó. Cim a kiadóban.

Olcsó tűzifa

1000 kgr. bűkk, oser, gyertyán, dongor fűrészle. Lei 600

AUFRICHT fiatelepen

Str. Dim. Răucu 15. Telefon 10-69.

Kétajtós légszékény jó állapotban eladó. Str. Kogălniceanu 34. 3025

TISZTA, MOSOTT RONGYOT

megvételre keresünk. Cim a kiadóban.